Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Советининг ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 16 август 1972 йил, чоршанба | № 191 (15.362) | Баҳоси 2 тийин.

Бекобод районидаги 4-«Далварзин» совхозининг Ёқубжон Мирзаахмедов бошлиқ звено аъзолари 53 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтариш учун курашмоқдалар. Суратда: звено бошлиғи Ёқубжон Мирзаахмедов.

А. Абальян фотоси.

ПАХТАКОР, МАВСУМГА ШАЙЛАН!

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини бажара бориб ва СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини меҳнатда муносиб кутиб олиш учун умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, юбилей йилида она-Ватанга 4 миллион 500 минг тонна «оқ олтин» армуғон этишга бел боғлаганлар. Бу ҳосилнинг камида 2 миллион тоннаси «зангори кема»лар бункеридан тўкилиши керак. Бу йил олдимизда мана шундай улкан вазифалар турибди.

1972 йил қишлоқ хўжалигида осон бўлмади. Республиканинг кўпгина районларида баҳор кечикканлиги ва ғўзанинг ривожланиш даврида об-ҳавонинг ноқулай келганлиги оқибатида жиддий қийинчиликлар юз берди. Деҳқонлар дўл, жала, табиий офатларни қаҳрамонона енгиб, бепоён пахтазорларда мўл ҳосил етиштирмоқдалар.

Республиканинг илғор хўжаликлари фан ва қишлоқ хўжалигининг бой тажрибаларини деҳқончиликка татбиқ этиб ва юксак агротехника қоидаларига амал қилиб мўл-кўл «оқ олтин» хирмонига замин яратмоқдалар. Тошкент ва Сирдарё областларининг пахтакорлари далаларда мўл ҳосил етиштириш билан бир қаторда пахта йиғим-теримига ҳар томонлама пухта тайёргарлик ишларини кучайтириб юбордилар. Юқори Чирчиқ, Пахтакор, Дўстлик, Жарқўрғон, Янгиариқ каби ўнлаб районларда ғўза табақалаштирилган агротехника усулида парвариш қилиниб, ўсимлик ривожланишидаги қолоқликка барҳам берилди. Айни шу кунларда далаларда зиммадаги юксак мажбуриятга яраша ҳосил тўплаш билан бир қаторда пахта йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўриш ишлари қизғин бошлаб юборилди. Илғор хўжаликларнинг асосий ютуғи шундаки, уларда қишлоқ хўжалигининг кенг кўламдаги ишлари планли равишда ташкил этилган. Ғўза парваришини кучайтириш, техникани мавсумга шайлаш, пахта йиғим-теримига ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўриш, дефолиацияни аниқ муддатларда ўтказиш ва барча ишчи кучларини тўла сафарбар этиш каби энг муҳим ишлар муваффақиятли ҳал этилмоқда.

Лекин шу билан бирга республиканинг бир қатор район ва хўжаликларида катта майдонлардаги ғўзалар ривожланишдан орқада қолаётганлигидан кўз юмиш мумкин эмас. Бу эса ғўза парваришини илғор агротехника асосида ташкил этиш, суғориш ва озиқлантиришни кучайтиришни талаб қилмоқда. Кўпгина хўжаликларда янги ҳосил йиғим-теримига тайёргарлик ишлари бошланмай турибди. Машина терими учун участкалар ажратилмаган. Синовдан муваффақиятли ўтган «УСС-1» қаватли сушилкалар қуриш ва монтаж қилиш кечиктириб юборилмоқда. Пахта териш техникасини ремонт қилиш ва механик-ҳайдовчи кадрлар тайёрлаш суст олиб борилмоқда. Бу соҳада Қорақалпоғистон АССР, Фарғона, Хоразм, Самарқанд ва Қашқадарё областлари айниқса сусткашлик кўрсатмоқдалар. Бу областларнинг кўплаб хўжаликларида ва «Узсельхозтехника» район бирлашмаларининг устахоналарида қишлоқ хўжалик техникаси, айниқса пахта териш машиналарининг ремонти сифатсиз бажарилмоқда, устахона қувватларидан тўлиқ фойдаланилмаяпти.

Пахта йиғим-теримининг тақдирини кўп жиҳатдан қишлоқ хўжалик техникасининг қай даражада сифатли ремонт қилинганлиги ҳал этади. Буни кўп йиллик тажриба исботлаган. Колхоз ва совхозларда, «Узсельхозтехника» ремонт устахоналарида қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш суръатларини кескин кучайтириш, ремонт сифатига алоҳида эътибор бериш лозим.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари ва тайёрлов пунктларининг 1972 йилги пахта ҳосилини териб олиш ва тайёрлашга ҳозирлиги тўғрисида»ги қарорида таъкидланганидек, йиғим-теримни муваффақиятли якунлаш учун пахта териш машиналари, пахтани қоп-қанорсиз ташиш прицеплари ва транспорт тракторлари, пахта юклагич машиналари 25 августга қадар пахта йиғим-теримига тахт бўлиши шарт. Механик подборщиклар ва кўсак чувиш машиналарини мавсумга тайёрлашни 25 сентябргача, кўрак териш машиналарини тайёрлашни 30 сентябргача тугаллашга эришмоғимиз керак.

Республика партия ташкилотлари пахта йиғим-теримига ҳозирлик кўришда катта ташкилотчилик ва етакчилик ролини ўтамоқлари лозим. Колхозлар, совхозлар ва тайёрлов органларининг бошланғич партия ташкилотлари пахта йиғим-теримига тайёргарлик қандай бораётганлиги устидан кундалик назорат ўрнатишлари мақсадга мувофиқдир. Далаларда 1972 йил мўл ҳосилини яратиш, ғўза парваришини йиғим-теримга қадар бўшаштирмай давом эттириш, терим тайёргарлиги, техника ремонти ва машина теримини кенг қулоч ёйдиришда оммага етакчилик қилиш коммунистларнинг шу кундаги муҳим вазифаларидир.

Бу йил республика механизаторлари 530 минг гектар ерда қўл кучи ишлатмай пахтани комплекс механизация воситаларида йиғиб-териб олишга аҳд қилишган. Шу мақсадда 1 миллион 988 гектар (такрор ишлов билан ҳисоблаганда) майдонда терим олдидан ғўза барглари тўнтирилиши лозим. Бу вазифалар пахтакорлар, механизаторлар, қишлоқ хўжалик мутахассислари билан бир қаторда Ўзбекистон қишлоқ хўжалик авиацияси учувчилар зиммасига ҳам шарафли ва масъулиятли вазифалар юклайди.

Машина терими учун ажратилган майдонларни 20 августгача узил-кесил текшириб чиқиб, бу майдонларни механик-ҳайдовчиларга бириктиб қўйиш, пахтазорларни бегона ўтлардан тозалаш, ҳосилнинг барвақт етилиши ва пахта териш техникасининг юқори унум билан ишлаши учун барча шарт-шароитларни яратиш шу куннинг сира кечиктириб бўлмайдиган вазифасидир.

Пахта йиғим-теримини зўр уюшқоқлик билан ўтказишда тайёрлов пунктларида янги ҳосилни қабул қилиш ишларини тўғри йўлга қўйиш муҳим аҳамиятга эга. Лекин шунга қарамай, кўпгина тайёрлов пунктлари пахта йиғим-теримига ва янги ҳосилни қабул қилишга тайёр эмас. Пахта заводлари ва тайёрлов пунктларида пахта карвонларини узлуксиз қабул қилиш чораларини белгилаш, қуритиш-тозалаш ускуналарини ремонт қилиш, механизация воситаларини мавсумга тайёрлаш тугалланмаётир. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети ҳар бир пахта заводида ва тайёрлов пунктида янги ҳосилни қабул қилиб олишда зўр уюшқоқлик кўрсатишни таъминлаш мақсадида тайёрлов пунктларига 25 августгача, пахта заводларига 1 сентябргача ва қуритиш-тозалаш цехларига 15 сентябргача янги ҳосилни кечаю-кундуз узлуксиз қабул қилишга тайёр туриш вазифаларини топширдилар.

Олдимизда улкан вазифалар турибди. 1972 йил ҳосилини йиғиб-териб олиш, катта хирмон учун курашнинг ҳал қилувчи дамлари келди. Ҳар бир хўжалик ва бригадада ҳар туп ғўза устида жон куйдириб, ғўза парваришини узлуксиз давом эттирган ҳолда пахта йиғим-теримига пухта тайёргарлик кўрайлик. Ҳар бир хўжалик ва бригадада пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказиш тадбирлари, мавсум графиклари ишлаб чиқилсин. Ҳамма куч ва имкониятлар 1972 йил ҳосилини тезроқ йиғиб-териб олишни таъминлашга сафарбар этилсин.

Ўзбекистон пахтакорлари 1972 йилнинг мўл ҳосилини йиғиб-териб олишга ва тайёрлашга шайланар экан, савдо, медицина ва маданият ходимлари дала меҳнаткашларига ғамхўрлик қилишлари, маданий-маиший хизмат кўрсатишни намунали йўлга қўйишлари керак. Далаларда «оқ олтин» ундираётган азамат пахтакорларга сидқидилдан хизмат қилиш, уларга мададкор бўлиш ҳамманинг шарафли бурчидир.

Республика партия, совет, қишлоқ хўжалиги, тайёрлаш, комсомол ва касаба союз органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳамма нарсани пахта йиғим-теримини шай ҳолда кутиб олишга қаратмоқлари лозим. Токи, йиғим-теримни зўр уюшқоқлик билан ўтказиб, она Ватанга 4 миллион 500 минг тонна «оқ олтин» армуғон қилишдек юбилей йили мажбуриятимизни шараф билан бажарайлик.

ПАХТА ТЕРИМИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

15 август куни Тошкентда, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида пахта тайёрлашга бағишланган республика кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда область ва район партия комитетларининг секретарлари, область ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари, область қишлоқ хўжалик бошқармаларининг бошлиқлари, область совхозлар трестларининг ва пахта тайёрлаш трестларининг бошқарувчилари, ишлаб чиқариш илғорлари, республика министрликлари ва идораларининг ходимлари қатнашдилар.

Кенгашни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов кириш нутқи сўзлаб очди.

«1972 йил пахта ҳосилини тайёрлашни таъминлаш юзасидан партия, совет ва хўжалик органларининг вазифалари» тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин доклад қилди.

Кенгашда Тошкент область партия комитетининг секретари Н. И. Малихин, Ўзбекистон ССР пахта тозалаш саноати министри М. Иброҳимов, Фарғона область ижроия комитети раисининг ўринбосари В. П. Есин, «Узсельхозтехника» республика бирлашмасининг раиси У. Исомхонов, Дўстлик районидаги Ленин номли совхоз директори М. Дадажонов, «Главхлопкомаш» бошлиғи Л. О. Назарьянц, Самарқанд область пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси Т. Ғозиқов, Тўрткўл пахта тозалаш заводининг директори А. Худойберганов, Бухоро пахта тозалаш заводининг директори П. Бурхонов, «Ташсельмаш» заводининг фрезерчиси А. И. Черноглазов, Денов район партия комитетининг иккинчи секретари Д. Н. Золотарёв, Андижон область қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш ва сифатини назорат қилиш бўйича бош давлат инспектори А. С. Галустьян, Қўнғирот пахта тозалаш заводининг слесари К. Урзумов сўзга чиқдилар.

Нотиқлар шуни таъкидладиларки, ҳозир барча қишлоқ хўжалик меҳнатчиларининг, тайёрлаш органлари ходимларининг куч-эътибори Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари ва тайёрлов пунктларининг 1972 йилги пахта ҳосилини териб олиш ва тайёрлашга ҳозирлиги тўғрисида»ги қарорини ҳеч сўзсиз бажаришга қаратилиши лозим. Вазифа — юбилей йилида терим ишларига яхши тайёргарлик кўриб, уни намунали ўтказиб олишдан иборат.

Кенгашда СССР тайёрлаш министри З. Н. Нуриев, СССР енгил саноат министри Н. Н. Тарасов ҳам нутқ сўзладилар.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари Й. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолигига кандидатлар Г. М. Орлов, С. Р. Расулов, С. У. Султонова, КПСС Марказий Комитетининг сектор мудири Б. И. Кисляков иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

БУХОРО, (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Бухоро область совхозлар трестига қарашли хўжаликларнинг чорвадорлари СССРнинг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани қизитиб, дағал хашак тайёрлаш, сенаж бостириш йиллик планларини муваффақиятли бажардилар. Чорва фермаларида 78 минг тоннадан ортиқ дағал хашак жамғарилди ва ўраларга 22 минг тонна сифатли сўлитилган бедадан сенаж босилди.

Ленин орденли «Нарпай» совхози чорвадорлари 5 минг тоннадан кўпроқ дағал хашак, 2600 тонна силос тайёрлаб бу соҳадаги бир ярим йиллик планни бажардилар. «Октябрь 50 йиллиги», «Ромитан», «Коғон», «Бухоро» совхозлари ҳам бир ярим йиллик план миқдорида ем-хашак жамғариш учун социалистик мусобақани қизитиб юбордилар.

* * *

Свердлов районидаги Охунбобоев номли колхоз чорвадорлари СССР 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани қизитиб гўшт сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Қабул пунктларига 1200 центнер семиз гўшт етказиб берилди. Бу ўтган йилдагидан 300 центнер кўпдир.

Ғиждувон районидаги «Коммунизм», «Гулистон», Қоракўл районидаги «Октябрь» колхозларининг чорвадорлари ҳам давлатга гўшт сотиш юзасидан белгиланган йиллик маррадан анча ўзиб кетдилар.

Конго Меҳнат партияси Марказий Комитетининг Раиси, Конго Халқ Республикасининг Президенти, Конго Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси

ЎРТОҚ МАРИАН НГУАБИГА

Браззавиль.

Конго Халқ Республикасининг миллий байрами — революциянинг 9 йиллиги муносабати билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, Совет ҳукумати номидан, шахсан ўз номимиздан Сизга, Конго Меҳнат партияси Марказий Комитетига, ҳукуматга ва Конго халқига қизғин қутловларимизни йўллаймиз.

Совет кишилари дўст Конго Халқ Республикасининг ривожланишини, социалистик ориентация йўлидаги муваффақиятларини самимий ҳурмат ҳис туйғулари билан кузатиб турибдилар ва Конго халқининг империализм ва реакция кучлари кирдикорликларига қарши кураши билан бирдамликларини изҳор этадилар.

Совет — Конго дўстона муносабатлари ҳамда мамлакатларимизнинг империализм ва ирқчиликка қарши, озодлик ва социал тараққиёт учун курашдаги бирлиги Совет Иттифоқи ва Конго Халқ Республикаси халқларининг манфаатларини кўзлаб ялпи тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлида бундан буён ҳам ривожланиб ва мустаҳкамланиб бораверади, деб ишонч билдирамиз.

Конго Меҳнат партиясига, Давлат Кенгашига, бутун Конго халқига, шахсан ўзингизга мамлакатнинг танлаб олинган социал ва иқтисодий тараққиёт йўлида янги-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Л. БРЕЖНЕВ   Н. ПОДГОРНИЙ   А. КОСИГИН

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Ҳиндистон республикасининг Президенти В. В. Гирига телеграмма юбориб, шонли сана — Ҳиндистон мустақиллигининг 25 йиллиги муносабати билан самимий қутловлар ва энг яхши истакларни изҳор этди.

Телеграммада айтиладики, ҳинд халқининг қадрдон дўстлари бўлмиш совет кишилари Ҳиндистоннинг ўз экономикасини, миллий мустақиллиги ва суверенитетини мустаҳкамлаш йўлида эришган ажойиб ютуқларини табриклайдилар.

Телеграммада ҳар иккала мамлакат ўртасида Совет — Ҳиндистон шартномаси билан мустаҳкамланган дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик муносабатлари Совет Иттифоқи ва Ҳиндистон халқларининг бахт-саодатини кўзлаб, Осиёда ва бутун дунёда тинчликни таъминлаш манфаатлари йўлида бундан буён ҳам кенгайиб бораверади, деб ишонч изҳор этилади.

* * *

Ҳиндистон мустақиллигининг 25 йиллиги муносабати билан СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Ҳиндистон республикасининг Бош министри Индира Гандига телеграмма йўллаб, ушбу шонли сана муносабати билан самимий қутловларини изҳор этди.

Телеграммада айтиладики, ўтган 25 йил Совет — Ҳиндистон дўстона муносабатлари кенгайиши ва мустаҳкамланиши билан нишонланди, бу эса СССР билан Ҳиндистон ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик қилиш тўғрисида тузилган шартнома имзоланишида ўзининг ёрқин ифодасини топди.

Телеграммада ҳар икки мамлакат ўртасидаги мустаҳкам дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон халқлари манфаатларини кўзлаб, Осиёда ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш йўлида бундан буён ҳам муттасил мустаҳкамланиб ва ривожланиб бораверади, деб ишонч билдирилади.

ДЕПУТАТЛАР ТАЖРИБАЛАРИНИ БАҲАМ КЎРМОҚДАЛАР

Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин қишлоқ советининг саксон депутати бор. Бу депутатлар СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллиги шарафига олинган юксак мажбуриятларни муваффақиятли бажариш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқдалар. Улар ҳозирги вақтда далаларда ташкилотчилик ишини кенг йўлга қўйиб, ҳосил тўплаш ва пахта теримига ўз вақтида тайёргарлик кўриш учун тегишли тадбирларни кўрмоқдалар.

Тошкент ва Сирдарё областларидаги қишлоқ ва посёлка Советлари раисларининг 15 августда Тошкентда ўтказилган кенгашида Ленин қишлоқ советининг (раиси Ф. Сайфулина) ташкилотчилик иши тажрибалари тўғрисида гапирилди. Кенгаш қатнашчилари КПСС XXIV съезди қарорлари асосида экономика ва маданиятни янада ривожлантириш, халқ фаровонлигини юксалтириш соҳасида советлар олдида турган вазифаларни муҳокама қилдилар. Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев доклад қилди. Қишлоқ Советларининг раҳбарлари ялпи мажлислар ва секция мажлисларида ўз тажрибалари ҳақида гапирдилар.

Қишлоқ ва посёлка Советларининг кенгашлари республикамизнинг бошқа шаҳарларида ҳам ўтказилди. Самарқанд шаҳрида ўтказилган кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Турсунов, Андижонда ўтказилган кенгашда республика Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. М. Пўлатова, Урганчда ўтказилган кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг иш бошқарувчиси У. А. Абдураззоқов доклад қилдилар.

(ЎзТАГ).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР Олий Советини чақириш тўғрисида

СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Саккизинчи чақириқ Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Советининг тўртинчи сессияси 1972 йил 19 сентябрда Москва шаҳрида чақирилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1972 йил 14 август.

МЎЛ ҲОСИЛНИ ЎЙЛАБ

СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига 40 центнерлик маррани эгаллаш ҳақида мажбурият олдик. Лекин мажбурият олиш — ишнинг бошланишидир. Ҳамма бир жон, бир тан бўлиб ғайрат қилгандагина мажбуриятга яраша ҳосил етиштирилади, давлат пахта тайёрлаш плани, социалистик мажбурият ўринланиб, партия, эл-юрт олдида юзимиз ёруғ бўлади. Буни яхши англаган колхозчиларимиз июль ойида зўр ғайрат билан меҳнат қилдилар. 1675 гектар майдондаги ғўзаларимиз соғлом ўсяпти, меҳр билан энг яхши агротехника муддатларида парвариш қилинса, катта хирмон кўтаришдан далолат беряпти. Шу кунгача тўртинчи комплекс парваришни тугалладик, бешинчисини тезкорлик билан давом эттиряпмиз.

Эришилган муваффақият билан чекланиб қолмай, август ойида ҳам астойдил меҳнат қилишимиз, ҳар бир пайкал, ҳар туп ғўзада мажбуриятни қоплайдиган даражада юқори ҳосил етиштиришга эришишимиз керак. Шуни ҳисобга олиб, август ойини ҳосилга ҳосил қўшишда зарбдор ой деб эълон қилдик. Режаларимиз қуйидагича: шу ойда ҳамма майдонларда икки марта комплекс парвариш ўтказамиз, янги ўзлаштирилган 300 гектар майдондаги ғўзаларга эса уч марта парвариш берамиз.

Сувчилар сонини 30 кишига кўпайтирдик. Суғоришни группа усулида олиб боряпмиз. Сувчиларимиз кеча-кундуз жонбозлик кўрсатиб ишлаяпти. Агрономлар биринчи галда қайси пайкалларнинг ғўзасини суғориш зарурлигини белгилаб беряпти. Оз сув билан катта майдонлардаги ғўзаларни суғораётган сувчиларни мукофотлаяпмиз. Сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш устидан мироблар, бригадаларнинг бошлиқлари қаттиқ назорат олиб боряпти. Бир литр ҳам сувнинг исроф бўлишига йўл қўйилмаяпти. Шундай қилиб, ҳамма майдонлардаги ғўзаларимизни уч марта қондириб суғордик.

Август ойида ғўзаларни маҳаллий ўғит билан озиқлантириш жуда катта аҳамиятга эга эканлигини ўз тажрибамизда кўрдик. Масалан, ўтган йили Ҳайит Саидов бригадасига қарашли майдонлардаги ғўзалар август ойининг биринчи ярмида чиритилган гўнг, қўй қийи билан «шарбат» усулида озиқлантирилди. Натижада йил охирига борганда бу бригада бошқа бригадаларга нисбатан ҳосилдорликни гектар бошига 6 центнер кўтаришга эришди. Пахтакорларимиз буни яхши билишади. Шу сабабли бу йил август ойида ҳамма бригадаларнинг пахтазорларига икки марта «шарбат» оқизиш планлаштирилди.

Август ойида сифатли қилиб ўтказилган культивация натижасида ҳосил чўғи кўпайибгина қолмасдан, барвақт етилади, кўсакларнинг асосий қисми сентябрь ойигача очилиб, дефолиация ўтказишга имконият яратилади. Шуни ҳисобга олиб, бу ойда ҳам культивацияни икки томонлама ўтказишни лозим топдик. Ғўзаларнинг шохи ўсиб, бир-бирига кириишиб кетганлиги сабабли ҳамма универсалларнинг иш органларига тўсиқлар ўрнатдик. Миришкор механизаторларимизнинг ҳар бири кунига 6-7 гектар ерда культивация ўтказяпти. Ой охирига қадар ҳамма пайкаллардаги ғўзаларни яна камида икки марта культивациядан чиқарамиз.

Қишлоқ хўжалик зараркунандалари пайдо бўлганидан кўз юма олмаймиз, айниқса кўсак қурти ҳосил чўғига путур етказишини яхши биламиз. Бу борада қишлоқ хўжалик мутахассисларининг ташкилотчилик роли ва масъулиятини оширдик. Улар бригадама-бригада юриб ўсимликларни кўздан кечириб чиқдилар, зараркунандалар пайдо бўлган участкаларда шошилинч профилактик чоралар ўтказдилар. Ҳозир бу ташвишдан қутулдик. Лекин назоратни сира сусайтираётганимиз йўқ. Чунки зараркунандалар тез пайдо бўлиб, тез тарқалади, кунда бўлмаса ҳам, кунида деҳқонни доғда қолдиради. Шуни ҳисобга олиб, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашувчи постлар ташкил қилдик.

Ҳосилнинг тақдирини деҳқонлар-механизаторлар ҳал қилади. Қаерда меҳнат интизоми мустаҳкамланса, кадрлардан ҳосил тақдири учун масъулият талаб қилинса, ўша жойда иш яхшиланаверади. Биз август ойида меҳнат интизомини ҳар қачонгидан ҳам мустаҳкамладик. Ҳар бир бригада бўйича, ҳар бир кетмончи, сувчи, механизатор ва бошқа касб эгаларига кунлик, беш кунлик, ўн беш кунлик ва ойлик графиклар белгиладик. Унинг ижроси устидан қаттиқ назорат олиб боряпмиз.

Ҳ. ОБИДОВ,
Свердлов районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси.
З. ШАРИПОВ,
партия ташкилоти секретари.
Ҳ. МАНГЛИЕВ,
бош агроном.

МАРОҚЛИ СУҲБАТ

Оммавий-сиёсий иш тажрибасидан

РЕПОРТАЖ

Тушки овқат маҳали. Одатдагидек, колхозчилар дала шийпонига йиғилишди. Жазирама офтобда ярим кун тер тўкиб ишлагандан сўнг соя-салқинда мириқиб дам олиш ва кўнгил очишнинг гаштига нима етсин. Дастурхон турли ноз-неъматга тўла. Бўрсилдоқ ширмойи нон, ширин-шакар мевалар муҳайё.

Гурунг, ҳазил-мутойиба, ўйин-кулги авжида. Радиода янграган дилрабо куй дилларга завқ-шавқ бағишлади.

Ошпаз Ғойибназар ота чойнак бўшайвермагач, Раҳмоноға билан ҳазиллашиб олди:

— Чой ичишингизнинг мазаси йўқ, акаси?

— Озиққа тўймаган оч-наҳор ғўза сувни ёқтирмаганидек, қоринга бир нима тушмагач, чой ҳа деб кетавермайди-да.

— Пича сабр қила туринг, паловни дамлаб қўйдим, ука.

Почтальон ҳозиргина келтирган янги газета-журналлар қўлдан-қўлга ўтди. Агитатор Бойжон Матниёзовни колхозчилар самимий, илиқ кутиб олишди.

У «Жанговар варақа»ни деворга илиб қўйди. Унда мақтаб тилга олинган уста сувчи Берди Мадаминовни ҳамкасблари табриклаб қўйишди.

— Бундай азаматлардан ибрат олиш керак,— деди йигитлардан бири.

— Мана бундай «азамат»лардан-чи? — деди бир аёл «Жанговар варақа»даги карикатурани кўрсатиб.

Карикатурада сувнинг қулоғини очиб қўйиб, ўзи хуррак отаётган боқи-беғам тасвирланган эди.

Одамлар жой-жойига ўтирди. Бир зум жимлик чўкди. Агитатор Бойжон Матниёзов бугунги суҳбат мавзуини эълон қилди.

«Меҳнат зафарларимиз — олтин тўйга» деган темадаги суҳбатни бошлар экан, агитатор СССРнинг 50 йиллиги шарафига бутун мамлакатда умумхалқ мусобақаси кенг авж олганлигини таъкидлади. «Совет Ўзбекистони» газетасида босилган қардош республикалар ҳафталикларига оид мақолалардан баъзи фактлар ва рақамларни келтирди. Шунингдек, республика ва область қишлоқ-хўжалик ходимларининг бу йилги юксак режалари, шу кунлардаги шонли ишлари тўғрисида қисқача ҳикоя қилиб берди.

Суҳбатнинг колхоз, бригада ҳаёти билан боғланиши унга жонли тус берди.

— Колхозимизда ўтган йили ҳар гектардан 38,5 центнердан пахта етиштирилган бўлса, бу йилги мажбурият янада юксак. 1070 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» топшириш — олтин тўйга совғамиз бўлади. Катта хирмонга сизлар ишлаётган бригада қўшадиган ҳисса ҳам чакки эмас. Бу ҳақдаги гапни бригада бошлиғидан эшитсак.

Бригада бошлиғи, коммунист Ҳайитбой Отажонов: — Ҳурматли агитаторимиз айтганидек, олтин тўйга совға тайёрлаш ниятида катта мажбурият олганмиз. Маррамиз — 50 центнер. Ҳосил тақдири шу кунларда ҳал бўляпти. Механизаторлар, сувчилар, бутун колхозчилар ҳозир нақадар ғайрат қилишса, хирмонимиз шу қадар баракали бўлади.

Раҳмон Ғойибов, Берди Мадаминов каби сувчи, механизатор ва дала захматкашларининг сўзлари диққатга сазовор эди. Улар бир-икки оғиз сўзда ўзларининг улуғ айёмга қандай тўёна тайёрлаётганликларини айтиб беришди.

Агитатор суҳбатга якун ясади. Мароқли суҳбат бригада аъзоларининг ғайратига-ғайрат қўшди, уларга илҳом бағишлади.

Хива районидаги Энгельс номли колхозда бундай ишчан, серғайрат агитаторлар кўп. Колхоз партия комитетининг секретари Онабиби Исаевадан тортиб оддий коммунистларга қадар оммавий-сиёсий иш олиб боришда актив қатнашади. 161 коммунистни бирлаштирган колхоз бошланғич партия ташкилоти том маънода сиёсий тарбиячи ролини адо этяпти. Комитет аъзоси Назира Хўжаева, коммунистлардан Рўзимат Машарипов, Гулчеҳра Йўлдошева, ўқитувчи Саъдулла Абдураҳмонов каби агитаторларнинг жўшқин фаолияти, ташаббускорлиги ҳар жиҳатдан ибратлидир.

Шу кунларда колхоз коммунистлари оммавий-сиёсий ишнинг таъсир кучини ҳосилга-ҳосил қўшишда пахтакорларнинг ғайратини тобора оширишга, СССРнинг 50 йиллик юбилейига муносиб армуғон тайёрлашга қаратмоқдалар.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

ЮБИЛЕЙГА БАҒИШЛАНАДИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллигига бағишланади... «Ўзбекистон агитатори» журналининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти янги босиб чиқарган махсус сони муқовасига шундай деб ёзилган. Унда ягона, дўстона, кўпмиллатли оилага уюшган мамлакат халқлари тарихий ғалабаларининг улуғворлиги очиб берилади.

Журналда Ленин партияси парваришлаб, вояга етказган халқлар дўстлигининг ҳаётбахш кучи ҳақида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети агитация ва пропаганда бўлимининг мудири Х. Ю. Аслиддиновнинг «В. И. Ленин — СССР ташкилотчиси», Т. Салоҳиддиновнинг «Совет халқи — кишиларнинг янгича тарихий уюшмасидир», тарих фанлари кандидати С. Қурбоновнинг «Бизнинг Ватанимиз — тинчлик ва социализм қўрғони» мақолалари ва бошқа материаллар эълон қилинган.

«Партия иродаси, халқлар меҳнати билан», «СССР — бизнинг Ватанимиз», «Қардошлик, дўстлик, ўзаро ёрдам» рубрикалари остида берилган мақолалар туркуми идеология фронти жангчиларига катта ёрдам беради.

Журналнинг «Халқларнинг қардошлик оиласида» рубрикаси материаллари берилган саҳифаларини варақлар экансиз, қардош халқларнинг гуллаб-яшнаётган экономикаси ва маданияти билан танишиб ҳаёлан иттифоқдош республикалар бўйлаб саёҳат қилгандек бўласиз. Мақолалар, лавҳалар, интервьюлар, ёрқин рақам ва фактлар мамлакатимиздаги қардош республикалар билан биргаликда коммунизмга томон ишонч билан бораётган бугунги Ўзбекистоннинг ажойиб қиёфасини чизиб беради. В. И. Ленин номли Чирчиқ электрохимия комбинати директори В. Қодировнинг мақоласида Ўзбекистон ишчилар синфининг катта ютуқлари ҳақида гапирилади. СССР Олий Совети депутати, В. И. Ленин номли колхоз раиси Н. Йўлдошева меҳнат туфайли фаровонлик ўлкасига айлантирилган ўзбек ерининг гуллаб-яшнаши ҳақида ҳикоя қилади. Ўзбекистон ССР Маданият министри А. Қўчқоров «Маданият гуллаб-яшнаш йўлида» мақоласи билан чиққан.

«Ўзбекистон агитатори» журналининг СССР юбилейига бағишланган бу махсус сонида республикадаги оммавий-сиёсий ишлар тажрибасидан материаллар ҳам ёритилган.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

„Ўзбекистон коммунисти"

Журналнинг август сони «Катта сиёсий аҳамиятли иш» сарлавҳали бош мақола билан очилади.

«СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги олдидан» рубрикаси остида философия фанлари кандидатлари Ҳ. Расулев, В. Никитченконинг «Совет халқи — кишиларнинг янги тарихий бирлиги», Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Ғойиповнинг «Қорақалпоғистон меҳнаткашларининг саломатлиги тўғрисида ғамхўрлик», Э. Алимуҳамедовнинг «Тошкент жанговар партия дружинаси» сарлавҳали мақолалари босилган.

«Тўққизинчи беш йилликнинг иқтисодий проблемалари» рубрикаси остида меҳнаткашлар депутатлари Сурхондарё область Совети ижроия комитетининг раиси А. Каримовнинг «Ингичка толали пахта етиштиришни кўпайтириш истиқболлари», иқтисод фанлари доктори А. Мамедовнинг «Ирригацияни ривожлантиришнинг баъзи масалалари», Тошкент олий партия мактабининг катта ўқитувчиси Т. Назаровнинг «Маҳаллий саноат халқ фаровонлиги хизматида» сарлавҳали мақолалари ҳам журнал саҳифасидан ўрин олган.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

БИОПУЛЬС

Яқин беш йил ичида мамлакатимизда 500 дан ортиқ номда медицина аҳамиятига эга бўлган асбоб-ускуналар, аппаратлар, жиҳозлар ва материаллар ишлаб чиқариш кўзда тутиляпти. Булар қаторига клиника шароитида синовдан муваффақиятли ўтган янги томир тикиш асбоблари, ўпкага сунъий равишда ҳаво етказиб бериш аппаратлари, юрак клапанлари ва бошқаларни киритиш мумкин.

Ана шу асбобларнинг аксарияти чет эллик мутахассисларнинг диққатини ўзига жалб этмоқда. Лейпцигдаги ярмаркада РД-3 деб номланган ўпка портатив сунъий вентилятори ҳамда РО-5, ВИТА-1 номли сунъий нафас олиш стационар аппаратлари олтин медалга сазовор бўлди.

РД-3 аппарати врачларга бемор мустақил нафас олишда қийналаётган пайтда тез ёрдам кўрсатишда қўл келади. Кейинги вақтда РД-3 аппарати совет «Тез ёрдам» автомобилларига ўрнатила бошланди. Бу аппаратга бемордан бошқа кишига касалликни юқтирмаслик мақсадида махсус клапан ўрнатилган.

30-йиллардаёқ мамлакатимизда жаҳонда биринчи бўлиб «сунъий юрак-ўпка» аппарати яратилган эди. Биронта оғир операцияни шу аппаратсиз тасаввур қилиш қийин. Бироқ, бундай аппаратлар бемор организмидаги аҳволни бетўхтов кузатишни ва бошқаришни талаб этади. Бундай аппаратлар автомат равишда ишласа қандай яхши бўларди?! Совет мутахассислари ана шундай қулайликларга эга бўлган аппаратни яратишди. Уни «Биопульс» деб номлашди.

СССР—50
АРМАНИСТОН ҲАФТАЛИГИ

ДЎСТЛИК ИНДУСТРИЯСИ

И. СОЧИНСКИЙ,
Арманистон ССР Госплани раисининг ўринбосари

Совет Арманистонининг саноати партиямизнинг ленинча миллий сиёсати туфайли, совет халқлари улуғ оиласининг қардошлиги ва дўстлиги туфайли вужудга келди. Республиканинг табиий хусусиятлари натижасида аҳолининг бир қисмигина қишлоқ хўжалиги билан шуғуллана олади. Шунга биноан, Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Арманистонда энг кўп миқдорда ишчи кучларини талаб этадиган индустрия тармоқларини ривожлантиришни кўзда тутдилар.

Бунга эришиш осон эмас эди. Арманистонда Совет ҳокимияти ўрнатилганига қадар иккита кичкина механика заводида — Ленинакан ва Ереван заводларида атиги 50 киши ишлаган эди. Плуг, сепаратор каби унча мураккаб бўлмаган техника ва ҳатто паншаха ҳам Арманистонга бошқа жойлардан келтирилар эди. Металл ишлаш саноатини аслида янгидан барпо этишга тўғри келди.

Мамлакат Биринчи жаҳон уруши ва Гражданлар уруши натижасида рўй берган вайронгарчилик, очарчилик ва иқтисодий тушкунликка барҳам бера бошлаши билан мамлакатнинг турли районларидан станок, асбоб-ускуналар ортилган эшелонлар Арманистонга қараб йўл олди. Станокларнинг ўзидангина ҳар йили 1000-1200 дона олиниб турди.

Кадрлар проблемаси табиий, биринчи ўринга қўйилди. Қардош республикалар билан ўзаро алоқа боғламай туриб, бу проблемани ҳал этиш мумкин эмас эди. Станоксозликни яхши билиб олмоқ учун 300 дан ортиқ киши Ленинграддаги Ильич номли ва Свердлов номли заводларга Ленинакан билан Чаренцавандан юборилди. Ерևандаги «Гидропривод» заводи ишчилари ва инженер-техник ходимларининг катта бир группаси Харьковда стажировкадан ўтди. Арманистоннинг неча юз мутахассислари Москва корхоналарида тажриба ва малака ҳосил қилдилар.

Ҳозирги вақтда Арманистон саноатида юқори малакали 870 мингдан ортиқ ишчи ва хизматчи меҳнат қилмоқда. Республикада олий ва ўрта маълумотли ўн олти ярим мингдан ортиқ мутахассис мураккаб техникавий вазифаларни ҳал этмоқда. Буларнинг ҳаммаси партиямиз ленинча миллий сиёсати натижаси, Совет Иттифоқи халқлари ижодий ҳамдўстлиги натижасидир.

Арманистон саноати ҳақида гапирганда бу саноатни ривожлантириш учун керакли хом ашё базаси каби муҳим омилга тўхталиб ўтмасдан бўлмайди. Арманистоннинг ер остида хилма-хил фойдали қазилмалар кўп бўлса ҳам, қора металл кам эди. Қора металл запаслари кейинги вақтларгача саноат аҳамиятига эга эмас эди. Шу сабабли мамлакатнинг турли районларидан республикага металл — қора прокат, чўян ва пўлат тўхтовсиз келтириб турилди.

Ҳозирги замоннинг кўп профилли машинасозлик саноати республика экономикасида асосий ўринларнинг бирини эгаллаб турибди. Саноатнинг бу тармоғи ҳозирги вақтда республикадаги 80 та йирик заводни ва уларнинг 22 филиалини, 14 илмий тадқиқот институти ва конструкторлик бюроларини, металлни қайта ишлаб берадиган 50 дан ортиқ кичик корхона ва ремонт корхоналарини бирлаштиради. Арманистон машинасозлари электр машиналарини, кабель буюмларни, кам вольтли аппаратларни, редукторли микродвигателларни, электрон-ҳисоблаш машиналарини, ўзи ёзадиган ва тартибга соладиган приборларни, металл қирқувчи станокларни, темирчилик-пресс машиналарини, сунъий олмосни ва шу асосда яратиладиган асбобларни, автопогрузчик, автомобиль, компрессорларни, насос ва гидроаппаратларни ишлаб чиқармоқдалар.

Шу беш йилликда Арманистон машинасозлик саноати олдида янги кенг истиқболлар очилди. Саноатнинг бу тармоғига яна 30 мингга яқин кишини жалб этиш мўлжалланади. Иттифоқ ташкилотларига бўйсунган корхоналарда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми умуман 1,9 баравар ортади. Машина-ускуналар паркини ва ишлаб чиқариладиган маҳсулотларнинг хилларини янгилаш, янги технология жараёнларини жорий қилиш, ишлаб чиқаришни кенг кўламда механизациялаштириш ва автоматлаштириш назарда тутилади.

Шу беш йилликда олтита янги завод қурилади. Булар орасида қурилиш-пардозлаш машиналари ишлаб чиқариш учун Совет Иттифоқида биринчи марта ихтисослаштирилган корхоналар, тўқимачилик саноати учун мураккаб технологик ускуналар тайёрловчи корхоналар бор.

Станоксозлик ва электротехника билан бир қаторда асбобсозлик, электроника, радио электроника ҳам жадал ривожланмоқда. Арманистон ССР ҳозирги кунда Совет Иттифоқида кўчма электр станциялари ва гидронасослар ишлаб чиқариш соҳасида иккинчи ўринни, темирчилик-пресс ускуналари ишлаб чиқариш соҳасида учинчи ўринни, металл қирқувчи станоклар, кабель, электр лампалар ишлаб чиқариш соҳасида тўртинчи-бешинчи ўринни эгаллаб турибди. СССР ташқи савдо ташкилотлари республика саноат маҳсулотининг 170 хилини 72 мамлакатга экспорт қилмоқдалар.

Улуғ ва енгилмас Совет Иттифоқига бирлашган социалистик Ватанимиздаги халқларнинг самимий ўзаро ёрдами натижасида Арманистон ана шу муваффақиятларга эришди.

(ТАСС).

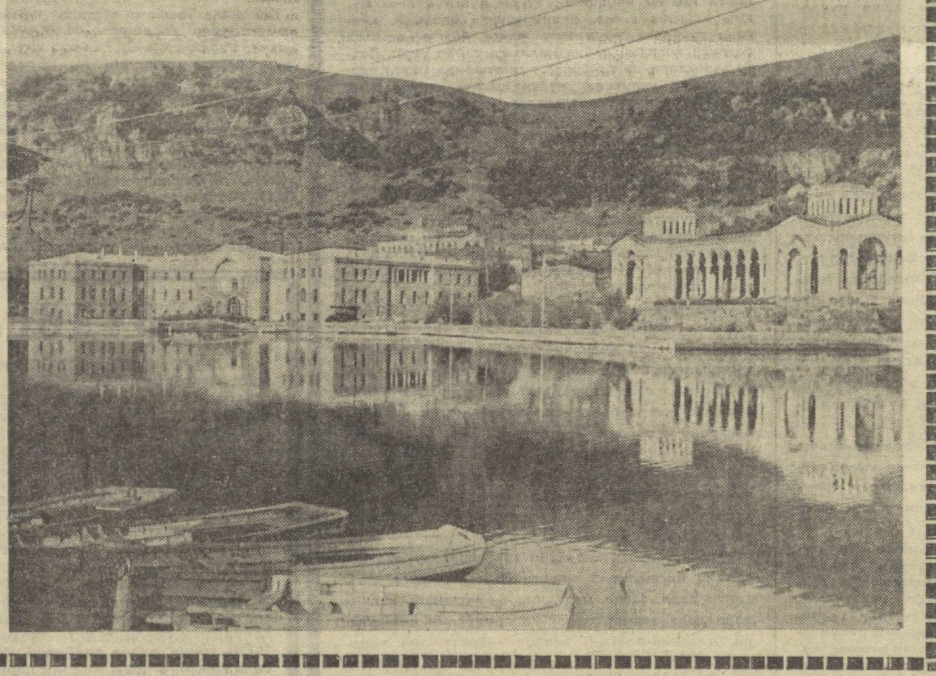

Арманистон Жермук курорти билан ҳам машҳур. Денгиз сатҳидан 2 минг метр баландликда жойлашган ана шу минерал сув манбаи шифобахшлик хусусиятлари жиҳатидан Чехословакиядаги Карлови Вари курортидан қолишмайди. Жермук минерал сувининг ҳарорати 64 даражагача етади. Бу ерда ҳар йили 7 мингга яқин киши даволанмоқда. Суратда: курорт корпусларидан бири.

Г. Багдасарян фотоси, (ТАСС).

ТЕЖАЛГАН ВАҚТНИНГ ҲАР БИР МИНУТИ БЕШ ЙИЛЛИК ХИЗМАТИГА

ҲАРАКАТДА БАРАКАТ

Тўққизинчи беш йиллик ишлаб чиқариш топшириқларини барвақт адо этиш, СССРнинг олтин тўйига муносиб армуғон ҳозирлаш мамлакатимиз меҳнаткашларининг жонажон бурчига айланган. Улар тежалган хом ашёлар, материаллар, электр энергия ва вақт ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришга бел боғлаб ишлаётирлар. Тошкент «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси ва Бухоро пахта тозалаш заводининг ишчи, инженер-техник ходимлари республикамизда биринчи бўлиб ана шундай ташаббус бошладилар.

СССРнинг ярим асрлик тўйи нишонланадиган кунда тежалган хом ашё ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқариш лозим экан, бунга қандай эришилади? Бунга фақат машиналар, механизмлар ва технология жараёнларини амалга ошириш суръатини анча самарали ва рационал ташкил этиш ҳисобигагина эмас, балки шу билан бирга меҳнатни тўғри ташкил этиб, энг кам чиқим қилган ҳолда, энг кўп натижа олиш йўли билан ҳам эришилади.

Иш вақти — жамиятнинг дахлсиз мулкидир. Ана шу дахлсиз минутлардан унумли ва самарали фойдаланиш сирларини ҳар бир ишчи, хизматчи, инженер-техник ходим беш қўлдек яхши билмоғи лозим. Ҳар бир коллективда бекор туришга, хўжасизликка, дангасаларга, прогулчиларга, ичкиликбозларга, меҳнатдан бўйин товловчиларга нисбатан муросасиз бўлмасдан туриб, белгиланган иш соатининг ҳар бир минутидан тежаб-тергаб фойдаланиш қийин.

Бошқаришни такомиллаштириш — иш вақтидан самарали фойдаланишнинг асосий омилларидан бири. Корхоналарда рағбатлантириш, ишлаб чиқаришнинг барча участкаларида топширилган иш учун масъулиятни ошириш, ишлаб чиқаришни илмий асосда ташкил этиш, бошқаришни автоматлаштириш системасини қўллаш сингари прогрессив методларни ишлаб чиқаришга кенг жорий этабориш катта аҳамиятга эгадир. Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи, Бекобод металлургия заводи, Чирчиқдаги электрохимия комбинати сингари йирик корхоналарда коллектив бошқаришнинг янги формалари пайдо бўляпти.

Тошкент тракторсозлик заводининг цехларида меҳнатни илмий ташкил этиш бўйича ижодий бригадалар тузилган. Бу бригадаларда ҳаммаси бўлиб 160 киши уюшган. Улар, асосан цехларда иш шароитини яхшилаш, меҳнатни илмий ташкил этишни такомиллаштириш, белгиланган иш соатларининг ҳар бир минутидан унумли фойдаланиш масалаларини пухта ўрганиб, ҳал этиш билан шуғулланишаётир. Тракторсозлар ана шу тежалган минутлар ҳисобига ҳар сменада пландан ташқари «Т-28-Х4» маркали универсал тракторлар учун юзлаб деталлар ишлаб чиқаришга муваффақ бўлишяпти.

Энг кам меҳнат ва маблағ сарфлаган ҳолда халқ хўжалиги ва аҳолининг талабларини қондириш учун зарур миқдорда юқори сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариш, давлат план-топшириқларини бажариш, капитал маблағлар самарасини, техника тараққиётини ошириш ва ишлаб чиқаришни ташкил этишни такомиллаштириш тадбирларини муттасил амалга ошира бориш корхона коллективи учун катта манфаат келтирмоқда.

«Тежалган вақтнинг ҳар минути — коммунизм хизматига!» Республикамизнинг Енгил саноат министрлигига қарашли кўпчилик корхоналарнинг коллективлари ана шундай шиор остида тер тўкаётирлар. «Учқун» тўқимачилик галантерея фирмасида 1971 йилда 1965 йилга нисбатан ҳар бир сўмга тўғри келадиган ишлаб чиқариш фондларидан олинадиган маҳсулот бирлиги 3 сўмга, «Қизил тонг» тикувчилик фирмасида эса 10 сўмга ошди. Бу бирлашмаларда ҳар бир ишчининг меҳнат унумдорлиги 50 процент кўтарилди.

Шчекино химия комбинати ишчиларининг меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, бошқариш аппаратини ихчамлаштириш, ёрдамчи ишларни автоматлаштириш ва механизациялаштириш, илғор иш усулларини жорий этиш, цех ва участкаларда иш шароитларини яхшилаш борасидаги орттирган тажрибаларини кенг ёйиш мақсадга мувофиқдир. Бундай амалий тадбирлар ҳар бир иш ўрнида, корхоналарда, фабрикаларда кам маблағ сарфлаган ҳолда кўп маҳсулот ишлаб чиқаришга ҳамда катта иқтисодий самара кўришга ёрдам беради.

Б. УМАРОВ,
Тошкент Давлат педагогика институти катта ўқитувчиси.

БАҒРИ КЕНГ ОРОМГОҲЛАР

Бу йил ёзги дам олиш мавсумига шифохона ҳамда дам олиш даргоҳларимиз коллективлари катта тайёргарлик кўрдилар. Партиямиз XXIV съезди қарорлари асосида меҳнаткашларнинг дам олишини ташкил қилиш борасида қатор тадбирлар амалга оширилди. Касаба союз ташкилотлари, партия, совет ташкилотлари билан биргаликда шифохоналар, дам олиш уйлари, туристик базаларни кенгайтириш соҳасида анчагина ишлар қилдилар, дам олиш даргоҳларида хизмат кўрсатиш маданиятини оширдилар.

Касаба союз ташкилотларига қарашли дам олиш даргоҳлари тармоғи кенгайди. Республика касаба союзлари Совети ихтиёрида ҳозир 7 санаторий, 9 дам олиш уйи бор. Бу йил ана шу даргоҳларда ҳордиқ чиқаришга келганлар каттагина ўзгаришларни кўрдилар. «Чортоқ», «Чинобод» санаторийларида, «Кумушкон», «Сўқоқ», «Қизил Қўрғон», «Октябрь 10 йиллиги» дам олиш уйларида мукаммал жиҳозланган янги корпуслар тикланди. «Ботаника» санаторийсининг 200 ўринли корпуси дастлабки дам олувчиларни бағрига олди.

Дам олиш даргоҳларида хизмат кўрсатишнинг прогрессив формалари кенг жорий қилинмоқда. Дам олиш уйлари ҳузурида тиш даволаш ва физиотерапия кабинетлари очилди. Яна бир янгилик шундан иборатки, «Октябрь 10 йиллиги», «Кумушкон», «Оби Раҳмат» дам олиш уйлари ҳузурида ота-оналарнинг фарзандлари билан бирга дам олишлари учун имконият яратилди. Уларга алоҳида хоналар ажратиб қўйилган.

Бу йил республика касаба союз шифохоналари ва дам олиш уйлари 170 мингга яқин кишини қабул қилади. Бундан ташқари 5 мингга яқин киши дам олиш уйларида икки кунлик йўлланма билан ҳордиқ чиқарадилар. Яна минглаб кишилар биринчи марта «Чортоқ», «Ситораи моҳихоса», «Чинобод», «Луначарск», «Ботаника» санаторийларида ҳам дам оладилар, ҳам даволанадилар.

Булардан ташқари республикамизда 160 дан ортиқ базалар ва дам олиш уйлари бўлиб, улар муассасалар ихтиёридадир. Шундай даргоҳларда ўз мавсумида 150 мингдан ортиқ ишчи, хизматчи ҳамда уларнинг оилалари дам оладилар. Республикада 47 та профилакторий ишлаб турибди. Корхоналар учун бундай тармоқларни янада кенгайтириш имкониятлари бор. Ўзбекистон касаба союзлари Совети шу беш йилликда профилакторийларни кенгайтириш планини ишлаб чиқди. Унда ўринларни икки ҳисса ошириш кўзда тутилмоқда.

Ўзбекистон меҳнаткашларида қардош халқлар ҳаёти, турмуши, улар яшаётган жойларнинг кўрки-манзараси, экономикани ривожлантириш соҳасида 50 йил ичида қўлга киритган ютуқлари билан танишишга қизиқиш ортиб боряпти. Доимий маршрутлар бўйлаб 12 минг киши саёҳатга чиқади. Шу рақамга ўз хоҳишлари билан йўлга отланувчи 60 мингга яқин туристни ҳам қўшиб кўрсак, республикада кўпгина киши ўзи қизиққан жойларни томоша қилиб қайтиши мумкинлигини дарҳол пайқаб оламиз. Ўзбекистон туристлари 35 поезд билан В. И. Ленин бўлган даргоҳлар бўйлаб сафарга чиқадилар, қаҳрамон шаҳарларга борадилар, Болтиқ бўйи, Закавказье, Ўрта Осиё республикалари ҳамда Ватанимизнинг бошқа жойларини томоша қиладилар.

Теплоходларда сайр қилишни истаган кишилар Волга, Енисей, Обь, Днепр дарёлари, Қора, Болтиқ ва Каспий денгизларида бўладилар. Самарқанд, Бухоро, Хива обидаларини, Фарғона водийсининг кўркам жойларини томоша қилишга қизиққанлар ҳам озмунча эмас. Саёҳатчилар учун касаба союз ташкилотлари 11 та жой — меҳмонхоналар ҳамда туристик базалар тайёрлаб қўйган. Ана шу даргоҳлар бир вақтнинг ўзида 2 мингдан ортиқ кишини қабул қила олади.

Уч йил илгари КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати ва ВЦСПС мамлакатда туризм ва экскурсиялар тармоғини ривожлантириш ҳақида қарор қабул қилган эди. Шундан кейин Ўзбекистонда 10 та экскурсия бюролари тузилди. Экскурсияларнинг кенгайиб боришига касаба союз ташкилотлари катта эътибор бермоқда. Экскурсиячилар 1-2 кунлик йўлланмаларни касаба союз йўли билан 30 процент нархида сотиб олиш имкониятига эга бўлдилар.

Туризмнинг моддий базаси мустаҳкамланмоқда. Экскурсия-туристлик маршрутлари асосан республика пойтахтидан бошлангани учун Тошкентда минг ўринли алоҳида меҳмонхона қуриш планлаштириб қўйилган. Андижонда, Наманган областининг Кўксарой деган жойида туристик базалар қурилиши бошланди. Шоҳимардонда қурилаётган базанинг дастлабки 200 ўринли биринчи навбати фойдаланишга топширилди. Чимёнда яқин вақт ичида ёзги туристик базанинг 400 ўринли биринчи навбати ишга туширилади. Сирдарё қирғоғида — Бекободда дам олиш зонаси қурилиши лойиҳасини тайёрлашга киришилди.

Беш йиллик охирида экскурсиячиларга хизмат кўрсатиш янада яхшиланади. Дам олувчиларга даволаш-курорт хизматини кучайтиришга кўпроқ маблағлар сарфланади. Бунинг учун 60 минерал сув манбалари ва 100 га яқин жойда курортбоп даргоҳлар танлаб қўйилди. Уларни республиканинг деярли барча областларида учратиш мумкин. Айрим минерал сув манбалари ўз таркиби жиҳатидан кўпчиликнинг эътиборини қозонган Цхалтуба, Сочи, Ижевск каби минерал сув манбаларидан қолишмайди.

Бироқ, янги дам олиш муассасаларини қуриш ва пойиҳалаш ишларида кўнгилни ҳижил қиладиган жиҳатлар бор. Масалан, пойиҳалаш ташкилотлари объектларни муддатидан илгари ва жуда бўлмаганда ўз вақтида зарур ҳужжатлар билан таъминламаяпти. Бинокорлик ташкилотлари ажратилган маблағларни ўзлаштирмай, қурилишларни йилдан-йилга кетга суриб келмоқда. Намангандаги 10- қурилиш тресты ва Тошкент шаҳридаги 160- трест, «Чортоқ» ва «Ботаника» санаторийларини қуриш ҳамда реконструкция қилиш пудрат ишлари планларини муттасил бажармаяпти. Чамаси, республика Қурилиш министрлиги ихтиёридаги бинокорлик ташкилотлари меҳнаткашларнинг дам олишини кўнгилли ўтказиш масаласига унча эътибор қилмаётган кўринади. Касаба союзларининг XV съездида меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзоларига даволаш-курорт хизмати кўрсатиш соҳасида касаба союзларнинг алоҳида роли борлиги таъкидлаб ўтилди. Бу ишончга амалий жавоб беришга отланган Ўзбекистон касаба союз ташкилотлари меҳнаткашларга хизмат кўрсатиш маданиятини янада оширадилар.

Н. МАҲМУДОВА,
Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг секретари.

КЎСАКЛАР ТЎЛИШМОҚДА

Денов районидаги «Октябрь 50 йиллиги» колхозининг Бозор Эшматов бошлиқ бригада далаларида иш қизғин. Улар ғўзаларни сифатли парвариш қилиб, ҳосилга ҳосил қўшмоқдалар. Суратда: Б. Эшматов баравж ғўзалардаги кўсакларни санамоқда.

УЗБЕКИСТОН ИНФОРМАЦИЯ АГЕНТЛИГИ МУХБИРЛАРИНИНГ ПАХТА ДАЛАЛАРИДАН РЕПОРТАЖИ

Узбекистон пахта далалари бепоён. Республиканинг жанубида ҳам, шимолида ҳам, водийларида ва тоғ этакларида ҳам, Қизилқум чегараларида, Жиззах ва Шеробод даштларида кенг қулоч ёзган бу пахта далалари қарийб 1,7 миллион гектар келади. Қаерга боқманг, кўклам серташвиш келганлигига қарамай, эндиликда ёз ҳам деҳқонга унчалик саҳийлик қилмаганига қарамай, ғўза тез авж олаётганлигини кўрасиз. Олтин кўсаклар тўлишиб, салмоқлироқ бўлиб бормоқда, ғўза тупларида тобора кўпроқ кўсаклар кўзга ташланмоқда. Лекин серқуёш ўлкада август ойида ҳам ҳарорат етишмаётганлиги яққол сезилиб турибди. Хўш, бу ҳароратнинг ўрнини нима боса олади? Халқимизда бу ҳароратни қалбимиз ҳарорати, қўлимизнинг тафти боса олади, деган ҳикматли гап бор.

Миришкор деҳқонлар СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятни бажариш—Ватанга 4,5 миллион тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилиб, бой тажриба ва маҳоратларини ишга солиб, мўл ҳосил тўпламоқдалар. Август — пахтачиликда юксак марралар учун курашнинг муваффақиятини ҳал этади. Шу кеча-кундузда кун сайин эмас, соат сайин кўсаклар қандай тўлишиб бораётганлиги саноқда.

ПАХТА ОЧИЛДИ

Сурхондарё областидаги ўз мухбиримиз Е. Величанская қуйидагиларни хабар қилди:

Термиз районидаги Жданов номли колхознинг коммунист Рўзи Раҳматов бошлиқ бригадасида чигит барвақт экилган участкаларда дастлабки кўсаклар очила бошлади. Бригада СССР ташкил этилганлигининг ярим асрлик йилида 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ингичка толали пахта топшириш учун курашмоқда. Ҳозир ҳар бир туп ғўзада 12-14 тадан кўсак санаш мумкин.

Қўриқ ердаги Абдулла Набиев номли совхознинг Зайнаб Ортиқова бошлиқ юқори ҳосилли бригадаси далаларида ҳам дастлабки очилган пахта кўзни қувонтирмоқда. Бу ерда пахтанинг ўрта толали «138-Ф» нави етиштирилмоқда.

Термиздан олинган хабарни Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министрининг биринчи ўринбосари А. А. Ўркинбоевга курсатдик.

— Республиканинг жанубида дастлабки кўсаклар очила бошлаганига сира таажжубланилмаса ҳам бўлади, — дейди Абдукарим Абдуқодирович. — Жанубда экиш барвақт бошланади, теримга ҳам эрта тушилади. Жанубнинг иссиқлик жиҳатидан ўзига хос устунлиги бор. Албатта, дастлабки очилган чаноқлар кўзни қувонтиради, лекин айни пайтда ҳосил қандай бўлди, йиғим-терим мавсумига тайёргарлик қандай бўлди, деб ўйлантириб ҳам қўяди.

Министр ўринбосарининг столида экиннинг аҳволи тўғрисида берилган сўнгги маълумотлар, агрономларнинг хулосалари бор. Бу материалларни варақлар экансиз, кўпгина хўжаликлар об-ҳаво ноқулай келиши оқибатида ўсимликнинг ривожланишдан орқада қолишини тугатишга муваффақ бўлганликларини пайқайсиз. Деҳқонлар ишларни моҳирона ташкил этиб, тажриба ва маҳоратдан фойдаланиб, қийинчиликларни енгмоқдалар, пахтанинг пишиб етилишини жадаллаштирмоқдалар.

Республика бўйича ҳар гектар майдонда ғўза тупларининг ўртача қалинлиги ҳозир 83 минг ўсимликни ташкил этади. Эндиги асосий вазифа — ҳар бир ўсимликни, ҳар бир туп ғўзадаги ҳар битта мевани авайлаб сақлаб қолишдан, август ойида зарбдорларча меҳнат қилиб, ҳеч мустасносиз барча далаларда иложи борича кўпроқ ҳосил тўплашдан иборат. Агротехниканинг барча талабларига аниқ риоя қилиш—муваффақият қозонишнинг калитидир. Даставвал культивацияни сифатли ўтказиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш керак. Ғўзани суғориш билан озиқлантиришни моҳирона қўшиб олиб бориш зарур.

ЎзТАГнинг штатсиз мухбири М. Кошеватский Андижон область, Избоскан районидаги Охунбобоев номли колхоздан хабар беради:

Бу хўжаликнинг яхши парвариш қилинган ғўзаларига қарасангиз, кўз қувонади, дейилади ахборотда. Улфатхон Бўтаева бошлиқ бригадада ғўза айниқса баравж. Бу бригада 68 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил кўтариш учун курашмоқда.

Охунбобоев номли колхоз пахтакорлари шу кеча-кундузда зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Механизаторлар — мусобақа пешқадамлари. Улар терим бошлангунга қадар ғўза парваришини давом эттиришга, экинни яна икки марта культивация қилишга қарор бердилар. Далаларда иш икки сменада ташкил этилган. Избоскандаги бу колхоз ғўза парваришини шундай яхши олиб бораётган якка-ягона хўжалик эмас. Август ойининг иккинчи ўн кунлигига қадар республикадаги ҳар бир далада ғўза ўрта ҳисобда 6,4 марта культивация қилинди. Бу эса, экинлар бултур шу вақтдагидан кўпроқ культивация қилинганлигини кўрсатади.

Хўш, экинни озиқлантиришнинг аҳволи қандай? Ғўзанинг иштаҳаси ҳозир қандай «таом»ни хоҳлайди? — деб сўрадик Абдукарим Абдуқодировичдан.

— Вазифа — ғўзани тезроқ кўсаклаши учун «ишлаш»га мажбур қилишдан иборат, — деди у, — бунга эса ғўзани астойдил парвариш қилиш туфайли эришиш мумкин. Хўжаликларда ерга ўғит солиш тугади. Ғўза эндиликда органик моддалар билан «овқатланиш»ни талаб қилади. Бу соҳада Тўрткўл ва Беруний пахтакорларининг тажрибаси диққатга сазовордир. Улар ҳамма жойда далага чириган гўнг солишни ташкил этишди. Ғўзани озиқлантириш имкониятларининг ҳаммасидан хоразмлик деҳқонлар ҳам моҳирлик билан фойдаланмоқдалар.

ХОРАЗМ ТАЖРИБАСИ

Хоразмлик мухбиримиз Ф. Костюшкинни аппарат ёнига таклиф этдик:

— Бу ердаги кўпчилик хўжаликларда, — деб хабар қилди у, — ташландиқ кўҳна хутор бинолари ёнидан автомашиналар, прицепли тракторлар пахта далаларига йўл олмоқда. Қачонлардир қурилган кулбаларнинг материаллари эндиликда ғўзага ўғит бўлмоқда. Бу эски уйларнинг эгалари колхоз, совхозларнинг обод янги посёлкаларига кўчиб ўтишган.

Ҳазорасп районидаги «Ленинград» колхозида эски деворларнинг тупроғини ғўза қатор ораларига солиш учун иккита бригада тузилган. Бу бригадаларда 140 киши бор. Ана шу бригадаларга тажрибали механизатор Ёқуб Бооожонов ва колхоз комсомол ташкилотининг секретари Рустам Рўзметов раҳбарлик қилмоқдалар. Тракторчилардан Д. Абдуллаев, А. Юсупов ва бошқалар зарбдорларча меҳнат қилишмоқда. Механизаторлар ҳар куни ерга юз тоннадан ва ундан кўпроқ ўғит солишмоқда. Улар ҳар гектар майдонга 5 тоннадан шундай тупроқ солишга аҳд қилдилар.

Тупроқшунослик республика илмий-тадқиқот институти тупроқ химияси лабораториясининг раҳбари М. И. Братчева суҳбатга қушилиб, бундай деди:

— Хоразмликларнинг тажрибаси диққат-эътиборга сазовордир. Тадқиқотлар шуни кўрсатадики, эски деворларнинг тупроғида фосфор, микроэлементлар бор. Булар гўнг билан аралаштирилганида хусусан қумлоқ ерларда ҳосилга яхши нафи тегади.

СУВ МУАММОЛАРИ

Республикада кейинги кунларда салқин тушгани сезилиб қолди. Бу салқин йирик дарёларнинг сувига таъсир қиладими? Биз бу саволга гидрометеорология хизматидан жавоб олдик. Бу жавобдан яққол кўриниб турибдики, Зарафшон, Қашқадарё, Норин дарёларида сувнинг сарф бўлиши бирданига камайди. Амударёда ҳам сув сатҳи анча пасайди. Ғўзани суғориш эса давом эттирилмоқда—ўсаётган ғўза ҳали намдан баҳра олиши керак.

Нукус билан алоқа боғладик. Қорақалпоғистонлик мухбир М. Чимбергенов қуйидагиларни хабар қилди:

— Амударёнинг Чалиш районида ҳозир секундига 450 кубометр сув сарфланмоқда. Лекин автоном республиканинг магистрал каналлари — Қизкетган, Ленин номли, «Равшан» каналларида сув лиммо-лим оқмоқда. Дарёдан сувни суғориш шохобчаларига 145 та сузиб юрадиган насос станцияси кўтариб чиқармоқда.

Колхоз ва совхозлар каналларнинг икки қирғоғига икки мингга яқин чоғроқ насосларни олдиндан ўрнатиб қўйдилар. ЦС-3 магистрал коллекторидан пахта далаларига сувни Куйбишев номли совхозда ўрнатилган кучли насос чиқариб бера бошлади.

Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашнинг аҳволи қандай? Республикада экинларни ҳимоя қилиш хизмати қандай йўлга қўйилган? Бу саволларга Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ўсимликларни ҳимоя қилиш бошқармасининг бошлиғи Ю. Нестеров бундай жавоб қайтарди:

— Нисбатан салқин келган июль ойи карадрин, кўсак қурти ва ўргимчаккананинг тарқалишига сабаб бўлди. Лекин пахта далаларида ҳашаротларга қарши ўт очилган. Ҳашаротларни ўз вақтида қириб юбориш ишлари пухта ташкил этилди. Бу ишларда мутахассис-химизаторлар колхозчиларга ва совхозларнинг ишчиларига актив ёрдам бермоқдалар.

МАШИНА ТЕРИМИГА ШАЙМИСИЗ?

Телетайплар пахта далаларидан янгидан-янги хабарларни бермоқда. Пахтакор районидаги «Бинокор» посёлкасидан хабар олинди. Сирдарёлик мухбир В. Дмитриев репортаж бермоқда.

Пахтакор районининг механизаторлари бугун ғоят яхши кайфиятда меҳнат қилмоқдалар — 900 та пахта терадиган машинанинг ҳаммаси ремонтдан чиқарилиб, ишга шай қилиб қўйилди. Республикада қимматли ишларнинг ташаббускорлари бўлган пахтакорликлар СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига давлатга 11 минг тонна пахта топширишга аҳд қилдилар.

Охунбобоев номли совхоз терим маврудига техникани биринчилар қаторида тахт қилиб қўйди. Бригадада—узел методининг қўлланилиши 121 та машинанинг ҳаммасини теримга жадал ва сифатли тахт қилиб қўйиш имконини берди. Агрегатлар созлаб синаб кўрилди.

Химизаторлар терим машиналарига йўл очиб берадилар. Тошкент области бўйича мухбиримиз О. Панова Ўрта Чирчиқ районининг маъмурий маркази бўлган Тўйтепадан химизаторларнинг иши тўғрисида қуйидагиларни айтди:

— «Ташхимсельмаш» заводи коллективи Ўрта Чирчиқ районидаги пахтакор хўжаликларга «УВХ-14» маркали 98 та янги универсал пуркагич-чанглагич машиналар тайёрлаб ва етказиб бериш, сўзининг устидан чиқди. Ўртачирчикликлар ана шу машиналарнинг ёрдамида Ўзбекистонда биринчи бўлиб авиацияни жалб қилмаган ҳолда ғўза баргини тўктиришга аҳд қилдилар.

«УВХ-14» агрегати кенг жойни—ўн тўрт метргача кенгликни қамраб олишга мўлжалланган бўлиб, бир кунда 40 гектар ерни ишлашга қодир. Ғўза тупи бир маҳалнинг ўзида ҳам юқори шохларидан, ҳам пастки шохларидан химиявий «душ»да чўмилади. Ўртачирчикликлар янги пуркагич-чанглагич агрегатлари ёрдамида 22,7 минг гектар майдондаги ғўза баргини 7-8 кун ичида тўктиришни мўлжалламоқдалар. Курсларда 180 пахтакор машинада ишлашни ўрганиб олди.

КАТТА ХИРМОН ТАШВИШЛАРИ

Шу кеча-кундузда фақат деҳқонлар пахта тўғрисидаги ўй-орзу билан яшаяпти деб бўлмайди. Тайёрлов ходимлари ҳам йиғим-теримга астойдил шайланмоқдалар.

Қашқадарёлик мухбиримиз Х. Аминов Қарши тайёрлов пунктидан ўз репортажини бера бошлади:

— Ҳозир менинг олдимда 40 та бунт майдончаси турибди, — дейди у. — Бу ерда янги асфальт ётқизилган. Ҳар битта шундай майдончага 550-600 тонна пахта ғарамлаш мумкин.

Механизмлар ҳам мавсумга тахт қилиб қўйилган. Бу ерда тайёрлов ходимларининг қўл меҳнатини тўла-тўкис механизмлар бажаради. Кучли транспортёрлар, пахтани механик узатгичлар куз мавсумида ги ғанимат вақтни тежаш имкониятини беради.

Тайёрлов пунктининг товаршунослари ва лаборантлари махсус тайёргарлик курсидан ўтиб, ҳозирги вақтда хўжаликларда пахта сортини, намлигини ва ифлослигини қандай қилиб аниқлаш тўғрисида суҳбат ўтказмоқдалар, пахтани ташиш ва ғарамлаш қоидаларини тушунтирмоқдалар.

Қаршидан олинган бу хабарни Ўзбекистон ССР пахта тозалаш саноати министри М. Иброҳимов шарҳлаб берди:

— Республикада, — деди у, — 412 тайёрлов пунктининг ҳаммаси куз мавсумига бу йил одатдагидан олдинроқ тахт қилиб қўйилди.

Пунктлар янги техника билан таъминланди. 18 метрли жадал ҳаракат қиладиган мингдан ортиқ транспортёр, 4500 ғарам бузадиган, 4300 қабул қилиб узатадиган қурилмалар кузда ишга тушади. Тош-тарози хўжалиги, асбоб-ускуналар ремонт қилинди, транспорт тайёрлаб қўйилди. Бу техниканинг ҳаммаси кунига йиллик планнинг қарийб тўққиз процентига тенг келадиган пахтани, Тошкент, Андижон, Сирдарё областларида эса 10-12 процентга яқин пахтани қабул қилиб олиш имконини беради. Пахта ортилган қизил карвонлар тайёрлов пунктларининг дарвозалари олдида маҳтал бўлиб қолмасдан, кечаю-кундуз исталган пайтда пахта топшира олади. Егин-сочиннинг ғамини ҳам еб қўйдик. Йиғим-терим мавсумига келиб 316 та қуритиш, тозалаш цехлари ишга туширилади. Бу цехларда бир кечаю-кундузда қирқ минг тоннага қадар пахтани қуритиш мумкин.

* * *

Республика пахта далаларида СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақа тобора авж олиб бормоқда. Озарбайжон, Тожикистон, Туркманистон ўзаро текшириш бригадаларининг аъзолари колхоз ва совхозларда бўлиши мусобақани янада кучайтириб юборди. Мусобақадош дўстларимизнинг маслаҳатлари ва амалий мулоҳазалари далалардаги ишни янада қизитиб юборишга, мўл-кўл ҳосил тўплашга ёрдам бериши шубҳасиздир.

Юбилей йилида камида 4,5 миллион тонна пахта топшириб, шу тариқа энг муҳим интернационал бурчни муваффақиятли бажариш — республикадаги бутун меҳнат аҳлининг шиоридир.

Пахтакорларнинг иши ҳар қачонгидан кўпайди. Улар август ойининг ҳар кунидан унумли фойдаланиб, ҳосилга-ҳосил қўшмоқдалар. Денов районидаги «Москва» колхозининг гектаридан 50 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилган Эсонтурди Ҳайдаров бошлиқ бригада аъзолари ҳам парваришни кучайтириб, ғўзаларни сувга қондиряптилар. Суратда: илғор бригада бошлиғи Э. Ҳайдаров пахтазорда.

А. Тўраев фотолари.

*

РЕМОНТЧИ ҚИЗЛАР

Бу янгилик тўғрисида областда утказилган бир йиғилишда эшитгандик. Ўшанда область партия комитетининг секретари Учқўрғон район «Узсельхозтехника» бирлашмасида хотин-қизлар ишга жалб этилаётганлигини айтиб, бу ташаббусни бошқа жойларда ҳам кенг оммалаштириш лозимлигини таъкидлаган эди.

Яқинда бирлашмага йўлимиз тушди. Бу ердаги ҳамма цехда комбинезон кийган қизларни учратиш мумкин эди.

— Хотин-қизларнинг тенг ярми реставрация цехида ишлайдилар, — деди бирлашма партия комитетининг секретари ўртоқ А. Рябова ва улар томон йўл бошлади.

Цехдамиз.Станок ёнида чаққон ҳаракат қилаётган Саида Норқулова эътиборимизни тортди. Саида роликларни тозаларди. Ана у роликни станокка ўрнатди-да кнопкани босди. Ролик ярқираб, яп-янги ҳолга келди.

Цех ўз номи билан реставрация цехи деб аталади. Бу ерда шпинделлар сода аралашмаси билан қайнатиб ювилади, сўнгра қисмларга ажратилади. Ролиги ажратиб олинган шпинделларнинг аррача тишлари шчётка билан ободон тозаланади. Ана шундан кейин энг муҳим операция — шпинделларнинг аррачаларини чархлаш бошланади. Бундан кейинги иш — йиғиш. Шу тариқа 15 дугона эскирган деталларга қайта «ҳаёт» бахш этади.

Цех бошлиғи Ҳамрохон Акбарова бугунги иш натижаларини ҳисоблайди. 350 та шпиндель қайта тайёрланибди. Смена тугашига 3 соат вақт бор. Ҳисобни бемалол 500 тага етказиш мумкин. Эришилаётган бу ютуқларда Ҳосият Темирова, Саида Норқулова, Манзура Холиқова, Олия Тўрабоева ва бошқаларнинг муносиб ҳиссаси бор.

Ўртоқ Ҳ. Акбарова раҳбарлик қилаётган цех ёшларни, айниқса қизларни слесарлик касбига етакловчи мактаб бўлиб қолди. Эндиликда бу цехда пишиб чиққан кадрларнинг барча цехда учратасиз. Мовлудахон Қосимова шулардан бири. У цехда шогирдликдан слесарликкача ўсди. Ҳозир устахонанинг йиғув цехида слесарь, дугоналари ишлов берган шпинделларга шчётка теради. Мовлудахон шогирди Карима Назаровага қунт билан ўз касбини ўргатяпти. Бирлашма устахонасида улар сафи ўсиб боряпти. 1971 йилнинг февраль ойида атиги уч қиз комбинезон кийган бўлса, эндиликда улар 28 кишини ташкил этди. Ремонтчи қизлар шу кунларда «зангори кема»ларни тезроқ мавсумга шайлаб, пахтакорлар ишини осонлаштириш учун борлиқ куч-ғайратини сарфламоқдалар.

Комбинезон кийган қизлар сафи Наманган областининг бошқа районларидаги бирлашмалар устахоналарида ҳам кенгайиб бормоқда.

О. ЖУМАНАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Янги шеърлар

ВАЛИЕВНИНГ ПАРТАСИ

Гувлаб оқаётган
Ўйноқи дарё —
Ғулғуласи ноҳас қолгандай
тиниб,
Муаллим синфга киргани ҳамон
Бирдан серғак тортиб
Тинчиди синф!

Тапир-тупир тинди.
Сокинлик тушди,
Тинди бамисоли бодроқ-
қўғирмоч.
Муаллим энтикиб

Титроқ товушда
Йўқлама ўқийди:
— Валиев Сирож!
Жаранглаб кетди бир ўсмир
хитоби:
— Валиев
Бахт учун жангда юмган кўз!
Синф бир қалқиди сесканган
каби
Этни жимирлатиб ўтди ушбу
сўз!!

«Кўз юмди Валиев
Мактабдош оға...».
Вазмин бир сукунат чўкди
ўртага.
Ўттиз беш жуфт қароғ жим,
маъюс боқар
Валиев ўтирган партага...

Шу партадан туриб
Ўн етти ёшда
Шинель кийди. Уни чорлар
эди Ғарб.
Қону қардошларга кўмакка
шошди,
Уни чорлар эди ҳарбу зарб!

Овлоқ бир масканда
Бўй чўзган ўғлон
Лаънат деб фашистга, хўрлик,
қулликка,
Жон учун жон олди ва қон
учун қон,
Боқди ўлимларнинг кўзига
тикка!

Унинг қўндоғини,
Унинг тиғини
Эҳҳе, қанча фашист газанда
тотди...
Бутун фронт бўйлаб кетди
довруғи,
Фрицларни зир-зир титратди!!
Ёвни зир титратиб ўт-сувга
кирди,
Тик борди даҳшатлар тўла
уфққа,
Аммо...
Ялт этган ўқ умрини қирқди
Ва умри айланиб кетди
қўшиққа!

Қурбон бўлди ўғлон,
Аммо сурати
Акс этиб турибди минг-минг
қароқда.
Биргина шу синфда ёд этиб
отин
Ўттиз беш Валиев қалби
урмоқда!!

ҚОРА НОН ҲАҚИДА ҚЎШИҚ

Магазин олдида турар бир
одам,
Бесабр одимлар уён, гоҳ буён.
Бош чайқаб, ғудраниб сўзлар
дамба-дам
Нон кутиб турибди.
Қора нон...

Тахта катакларда нонлар
тахлами,
Ки, унинг хилларин кам кўрган
жаҳон.
Гўё билмагандай буларнинг
таъмин
— Қора нон керак, — дер, —
қора нон!

Дўкон гуркирайди нонлар
бўйидан,
Аммо, у айтганин кутади
ҳамон.
Сезаман, шу ўйлар кетмас
ўйидан:
Қора нон.
Қора нон.
Қора нон...

Қисирлатиб узун бармоқларини
Нон дўкони ичра кезинар сипо.
Дейдики:
— Ношукур деманг, йўқ, иним,
Қора нон дардимга малҳам.
Ҳа, шифо!

Қора нон— шифо дер. Буни
билганман!
Гитлер бошлаганда қирғину
қирон,
Бизни ҳам ажалдан асраган
омон
Шу қора нон эди...
Қора нон!

Анжирной нон дердик,
Анжирнон дердик,
Бергандай бўларди мисоли
бол тот.
Лунжни қабартириб, ютоқиб
ердик,
Тишлами берарди умр ва ҳаёт!

Анжирной нон дердик...
Кутиб улушни
Тишни-тишга қўйиб қилардик
тоқат.
Лаънатлаб, шу кўйга солган
урушни
Навбатда турарди бутун
мамлакат!

Ортда қолиб кетди у қирғин
барот,
Ўтдик жанг — жадалдан ғолибу
омон,
Бугун ҳам инсонга бахш этар
ҳаёт
Қора нон!
Қора нон!
Қора нон!

Бугун кўкка етди табобат илки,
Ибн Сино илмин йўллари ёруғ.
Дўстим, қора ноннинг қудратин
билки,
Бугун ҳам дардлардан этмоқда
фориғ!

Майли, қора нонни дўстим,
кутавер,
Ош бўлсин, умрингни айласин
бақо.
Аммо энди уни бутун элат-эл
Очликдан кутмасин!
Мутлақо!

Охунжон ҲАКИМОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА БОСИЛГАНИДАН КЕЙИН

«ДОН БЎЛМАСА, НОН ҚАЙДА?»

Ҳа, бободеҳқонларимиз бу нақлни бекорга айтишмаган. Дарҳақиқат мўл-кўл дон ҳосили етиштирилгандагина тўқчилик, фаровонлик бўлади.

Газетамизнинг шу йил 1 июль сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақола ана шундай жумлалар билан бошланиб, пировардида айрим жойларда етиштирилган мўл ғалла ҳосилини ўриб йиғиштириб олишда талай камчиликлар, жиддий нуқсонларга йўл қўйилаётгани танқид қилинган эди.

Мақола юзасидан Ўзбекистон КП Сурхондарё область Комитети қуйидагиларни хабар қилади:

Мақола область партия комитетининг бюросида муҳокама қилинди. Область ва район партия комитетлари томонидан кўрилган тадбир-чоралар ёрдамида айрим жойларда юз берган сусткашлик тугатилди. Натижада область ва район қишлоқ хўжалик органлари давлат ғалла тайёрлаш планини шу йил 11 июлда бажардилар.

Эндиликда область ғаллакорлари олинган социалистик мажбуриятни ҳам бажариш учун курашмоқдалар.

СПОРТ ХАБАРЛАР

ШАХМАТ

ТЎРТЛИКДАГИ ВАКИЛИМИЗ

Гомель шаҳрида Бутуниттифоқ студентларининг ёзги VI спорт ўйинлари финал мусобақаси тугади. Бу ерда 8 команда учрашди. 5 очко билан Ўзбекистон физкультура институти гандболчилари уч команда ўртасида ғолиб чиқди. Ўзбекистон гандболчилари ана шу маррани эгаллагунларича Краснодар терма командасини 15:14 ҳисобида, Тбилиси гандболчиларини 16:15 ҳисобида мағлубиятга учратди. Мамлакат кумуш медали совриндори Запорожье командаси билан учрашув 1:1 ҳисобида тугади. Ана шу ғалабалар республикамиз гандболчиларини Бутуниттифоқ бўйича кучли тўртликка олиб чиқди.

МАРҒИЛОНСОЙ ҚИРҒОҒИДА СТАДИОН

Фарғона шаҳридан оқиб ўтадиган Марғилонсой қирғоғида бир вақтлар комсомоллар ҳашар йўли билан унча катта бўлмаган кўл ташкил этишганди. Ана шу кўл 20 минг квадрат метр қилиб кенгайтирилди. Натижада сув спорти бўйича янги комплекс барпо этиш мумкин бўлди. Спорт комплексида 50 метрлик сузиш бассейни, сувга сакраладиган минора, пляж кабилар бор.

Сой бўйидаги спорт комплексида дастлабки мусобақалар ҳам бўлди. Сув спорти бўйича ўтказилган бу учрашувларда Андижон, Фарғона, Наманганнинг энг кучли сузувчилари куч синашдилар. Юзлаб йигит-қизлар ГТО нормативини бажардилар.

ЧЕМПИОН КОЛХОЗ

Самарқанд областининг Пайариқ районида эркаклар волейбол командалари мусобақалари ўтказилди. «Москва» колхози район чемпиони номини олди. Областнинг кучли шахматчилари мусобақасида эса «Пайариқ» совхози спортчилари ғолиб келишди.

ХОККЕЙЧИЛАР УЧРАШУВИ

Германия Демократик Республикасининг пойтахти Берлин шаҳридаги анъанавий ёзги турнир мусобақаларида Москванинг «Динамо» командаси хоккейчилари муваффақият қозонишди. Совет хоккейчилари охирги учрашувда Чехословакиянинг «Мотор» спорт клуби хоккейчиларини 5:0 ҳисобида ютдилар. Анъанавий ёзги турнирда Берлиннинг «Динамо» командаси иккинчи ўринни олди.

РЕКОРДЧИЛАР

Москванинг Лужникидаги стадионида РСФСР биринчилиги учун ўтказилган очиқ мусобақалар янги қаҳрамонларни аниқлаб берди. Людмила Брагина 3 минг метрга чопиш бўйича янги жаҳон рекордини ўрнатди. Белгиланган бу масофани у 8 минуту 53 секундда босиб ўтди. Италиялик жаҳон рекордчиси П. Пиньи эгаллаган марра шу тариқа 16,2 секунд яхшиланди.

* * *

Мамлакат чемпионатида 200 метрга сузишда москвалик спортчи Николай Панкин Европа ва СССР рекордини янгилашга муваффақ бўлди. Шу масофани у 2 минуту 24,2 секунд мобайнида сузиб ўтди. Қитъа бўйича илгари ўрнатилган рекорддан 0,3 секунд кам вақт кетказди. Шунингдек, Владимир Буре ҳам Европанинг янги рекордини ўрнатди. Эркин усулда 100 метрга сузишда 52,51 секунд сарфлади.

ЯНГИЛИКЛАР ХАБАРЛАР ВОҚЕАЛАР ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ **БОНН.** Федератив Республикада июль ойида озиқ-овқат маҳсулотлари нархи июнь ойидагига нисбатан 1,2 процент кўтарилди, дейилади озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик министрлигининг ахборотида. Сўнгги йил мобайнида Германия Федератив Республикасида озиқ-овқат маҳсулотларининг нархи 6,6 процент ошди.

◆ **БОНН.** Мюнхен полицияси қурол-яроғларни яширинча сотувчи савдогарлар группасини фош қилди. Бу группа жиноятчи шайкаларга тўппончалар етказиб бериш билан шуғулланган. Матбуотнинг таъкидлаб ёзишича, Америка армиясининг капитани бу группада «катта роль ўйнаган». Ана шу капитан қамоққа олинганидан кейин Америка ҳарбий полицияси қўлига топширилган.

◆ **БОНН.** Қуйи Саксония ўлкасининг маъмурлари профессор Хорст Хольцерга Ольденбург университетида сиёсий социология кафедрасида шуғулланиш учун рухсат бермади. Хольцернинг немис Коммунистик партиясига мансуб эканлиги бунинг учун бир баҳона бўлди. Ўтган йили худди шундай баҳона билан унинг Бремер университетида дарс бериши тақиқланган эди.

◆ **БЕРЛИН.** Дрездендаги олий педагогика мактабида немис тили халқаро курслари очилди. Бу курсларда Совет Иттифоқи, Польша, Чехословакия ва бошқа социалистик мамлакатлардан келган 120 ўқитувчи шуғулланади.

Курс машғулотлари бир ой давом этади.

(ТАСС).

МУҲИМ ВОҚЕА

ПРАГА. «Руде право» газетаси қуйидагиларни ёзади: Социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари раҳбарларининг Қримдаги учрашуви биргаликда қилинаётган ҳаракатларнинг шундай бир формасики, социалистик мамлакатлар бунинг ёрдамида халқаро миқёсда ўз тадбирларини мувофиқлаштириш йўли билан тинчлик ва социализм манфаатларини кўзлаб янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқдалар. Европа қитъасида ҳал этилмаган проблемаларни ҳал этиш соҳасида воқеаларнинг ривожланиб бориши социалистик ҳамдўстлик давлатларининг биргалашиб ҳаракат қилишлари асосли ва жуда зарур эканлигини яққол исбот қилди. Бутун дунёда тинчлик манфаатлари халқаро сиёсатнинг ва умуман халқаро майдондаги фаолиятни мувофиқлаштириб олиб боришнинг асосий масалаларида, деб таъкидлайди газета, шундай ҳаракат қилишни талаб этади.

УЛАН-БАТОР. Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети ва Монголия Халқ Республикаси ҳукумати органи «Унеэн» газетасининг бош мақоласи социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари раҳбарларининг Қримдаги учрашуви якунларига бағишланган.

Қримдаги учрашув, деб таъкидлайди газета, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги ва жипслигини яққол ифода этди. Қримдаги учрашувнинг тарихий аҳамияти шундан иборатки, деб яна уқтириб ўтади газета, бу учрашув қатнашчилари социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг дўстлиги ва ҳар томонлама ҳамкорлигини, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг жипслигини янада мустаҳкамлашга, шунингдек турли ижтимоий тузумдаги мамлакатларнинг тинч-тотув яшаши принципларини мустаҳкамлашга катта эътибор бердилар.

ХЕЛЬСИНКИ. Финляндия Коммунистик партияси раисининг ўринбосари Тайсто Синисало «Кансан уутисет» газетасида қуйидагиларни ёзади: Социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари раҳбарларининг яқинда Қримда ўтказилган учрашуви халқаро сиёсий ҳаётда муҳим воқеа бўлди. Бу учрашув социалистик мамлакатларнинг бирлигини ва уларнинг Европада хавфсизликни таъминлашга қаратилган сиёсатини амалга оширишга қатъий қарор берганликларини жуда яққол намойиш қилди.

Қримдаги учрашув Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг Европа хавфсизлиги асосий принциплари тўғрисидаги таклифлари тўғри эканлигини яна бир марта тасдиқлади. Бу учрашув хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишланган Умумевропа кенгаши олдидан тайёргарликни жадаллаштириш учун шарт-шароит вужудга келтирилишига ёрдам берди, деб таъкидлайди Т. Синисало.

(ТАСС).

Лаос халқ озодлик армиясининг жангчилари «махсус кучлар» қўшинларига қарши муваффақиятли жанглар олиб бормоқдалар. Суратда: Лаос халқ озодлик армияси Олий қўмондонлигининг аъзоси генерал Синкапо (ўнгда) офицерлардан бири билан жанговар вазифани муҳокама қилмоқда.

ВИА — ТАСС фотоси.

Европанинг ядро энергияси агентлиги яна бир мудҳиш жиноят қилди. Бийскай кўрфазига тўрт минг тонналик хавфли радиоактив чиқиндилар чўктирилди. Расмий экспертларнинг аниқлашларича, «Топаз» кемасида яширинча олиб бориб денгиз тубига ташланган бу бетон бочкалар 10-15 йилгагина бардош бериши мумкин. Кейин бочкалар нураб, улардаги радиоактив чиқиндилар денгиз сувига тарқалади ва океан сувини заҳарлайди. Суратда: радиоактив суюқлик тўлдирилган бетон контейнерлар денгизга ташланмоқда.

ТАСС телефотоси.

КИШИЛАРНИНГ БАХТ-САОДАТИ УЧУН

МХР Буюк Халқ Хуралининг мажлислар залида Осиё ва Африка мамлакатлари хотин-қизларининг иккинчи конференцияси ўз ишини бошлади. Конференция президиумида жаҳондаги турли мамлакатларнинг таниқли жамоат ва давлат арбоблари, Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти миллий комитетларининг, хотин-қизлар демократик ташкилотларининг бошлиқлари, шу жумладан, совет делегациясининг бошлиғи, СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси Ё. С. Насриддинова ўтиришибди.

МХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, МХР Буюк Халқ Хурали Раисининг биринчи ўринбосари С. Лувсан конференция қатнашчиларига қарата табрик нутқи сўзлади, у конференция ишига муваффақият тилади ҳамда МХРП Марказий Комитетининг биринчи секретари, МХР Министрлар Кенгашининг Раиси Ю. Цеденбалнинг конференция номига ёзган мактубини ўқиб эшиттирди.

Йиғилиш аҳли КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг анжуман қатнашчиларига йўллаган мактубини қизғин олқишлар билан кутиб олди.

Конференцияда сўзга чиққан Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти доимий секретариатининг бош секретари Юсуф Ас-Сибоий айтдики, Африка ва Осиё мамлакатларининг хотин-қизлари жаҳондаги барча прогрессив кучлар билан биргалашиб миллий мустақиллик, социал тараққиёт ва ер юзида тинчлик учун курашга ўз ҳиссаларини қўшяптилар.

Юсуф Ас-Сибоий Ҳинди-Хитойда АҚШ агрессияси ва Яқин Шарқда империалистик кучларнинг кирдикорлари ҳеч тўхтамаётганлигини қоралади. У эски ва янги мустамлакачиликка қарши курашда Африка халқларининг олдида турган муҳим вазифаларга ҳамда шу курашда хотин-қизлар муҳим роль ўйнаётганликларига тўхталиб ўтди.

(ТАСС).

Ярмаркага тайёргарлик

БЕРЛИН, 14 август. (ТАСС). Уч ҳафтадан кейин Лейпцигда халқаро кузги ярмарка очилади. Бу ярмаркага катта тайёргарлик кўрилмоқда. Шаҳар жаҳондаги 50 дан ортиқ мамлакатдан 6.500 экспонатни қабул қилишга ҳозирлик кўрмоқда.

Кўпгина техник ва инженерлар, монтажчилар ва безакчилар 60 павильон ва майдонча ташкил этиладиган ярмарка майдонини безаш соҳасида иш олиб бормоқда. Ҳар куни жаҳоннинг ҳамма қисмидан экспонатлар бу ерга келтирилмоқда. Совет Иттифоқидан бир минг тоннага яқин экспонатлар келтирилди. Совет Иттифоқи бу йил ўзининг виставка майдонини анча кенгайтиради.

Ярмаркада 13 социалистик мамлакатнинг иштирок қилиши Лейпцигнинг социалистик иқтисодий интеграция учун аҳамияти ўсиб бораётганлигини таъкидлайди. Ана шу социалистик мамлакатларнинг экспонатлари саҳни 230 минг квадрат метрга яқин майдонга жойлаштирилади.

АҚШ авиацияси томонидан Вьетнам Демократик Республикаси тўғон ва дамбаларининг бомбардимон қилиниши сув тошқини хавфини туғдириб, 10 миллионлаб кишилар ҳаётини хавф остида қолдирмоқда. Суратда: Намха вилоятидаги бузилган дамбанинг кўриниши.

ВИА — ТАСС фотоси.

БОСҚИНЧИЛАРНИНГ БЕБОШЛИГИ

ЛОНДОН, 14 август. (ТАСС). Исроил маъмурлари босиб олинган араб ерларида бебошликни давом эттирмоқдалар. Улар маҳаллий кишиларни азоблаб, уларни тирикчилик воситаларидан маҳрум этмоқдалар.

Рейтер агентлигининг Аммондан хабар беришича, исроиллик босқинчилар Иордан дарёсининг оккупация қилинган ғарбий соҳилида неча юзлаб мева дарахтларини кесиб ташлаганлар ва бу билан шу районда яшовчи араб аҳолисига иқтисодий жиҳатдан катта зарар етказганлар.

Исроил маъмурлари кейинги вақтларда Қуддус районида араб аҳолисининг 2.000 донумдан ортиқ (1 донум 910 квадрат метрга баробар) ерини, Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида 300 донум ва Ғазо секторининг босиб олинган зонасида 500 донумдан ортиқ ерини тортиб олганлар.

Исроил маъмурлари араблардан тортиб олинган ерларда ўз қишлоқлари ва ҳарбий лагерларини вужудга келтирмоқдалар.

БОМБАРДИМОНЛАР ҚОРАЛАНМОҚДА

ВАШИНГТОН, 14 август. (ТАСС). Демократик партиядан АҚШ президенти лавозимига кўрсатилган номзод сенатор Ж. Макговерн Америка самолётларининг Вьетнам Демократик республикаси территориясини ҳануз бомбардимон қилаётганлигини кескин қоралади. У телевидение орқали сўзлаган нутқида, неча ўн минглаб кишиларнинг ҳалокатига сабаб бўлаётган ана шу бомбардимонлар «соф виждонли барча америкаликларни ғазаблантирмоқда», деди. Биз бомбардимонларни давом эттириш билан, деди Макговерн, ўз мамлакатимизнинг обрўсига путур етказамиз.

ШАХТЁРЛАР СУЛОЛАСИ

Шахтёрлар оиласи — Мачончиковлар дастурхони устида ҳамма жамул-жам. Оила бошлиғи 85 ёшли мастер Леопольд Мачончиков уйнинг тўрида, атрофида эса оиланинг барча аъзолари: ўғил-қизлари, набира ва чеваралари бўлиб 84 киши ўтиришибди. Ўша куни бутун оила социалистик Польшанинг 28 йиллигини нишонлашга тўпланишган эди.

Мана 60 йилдирки, Мачончиков ватани учун кўмир қазиб беради. 84 кишидан ўттизтаси шахтада ишлайди. Оиладагиларнинг кўпчилиги кон мастерлари ва инженерликка ўқишмоқда.

Шахтёрлар халк Польшасининг фахри ҳисобланади. Чунки улар қазиб чиқараётган кўмир ПХРнинг ўсиб бораётган саноат корхоналарини ҳаракатга келтирмоқда. Ўтган йилнинг охирларида ПБИП VI съезди шарафига жуда катта «Бориня» шахтаси ишга туширилган эди. Энг йирик шахталардан бири бўлган «Пнювек» шахтасининг қурилиши бошлаб юборилди. У ишга туширилгач, бир кунда 20 минг тонна ёқилғи қазиб чиқариш мумкин бўлади. Бундан ярим аср илгари Польша қанча кўмир қазиб чиқарган бўлса фақат Рибникский округининг ўзи ҳозир икки баравардан зиёд кўмир бераётир.

Польшада саноат корхоналарида ишловчилардан ҳар ўн киши шахтёр. Улар орасида кўпчилик коммунистлар ва социалистик ёшлар союзининг аъзоларидир. Дарвоқе, Леопольднинг 33 набирасидан бештаси инженер, геолог, кон мастерлари. Улар тўла автоматлаштирилган «Ян» шахтасида меҳнат қилишаётир. Бу ерда ишлаб чиқариш билан банд бўлган киши бошига бир кунда 40 тоннадан кўмир қазиб чиқарилади.

Социологларнинг айтишича ҳозир Польшада ишчилар синфи мамлакат меҳнаткашларининг деярли ярмини ташкил этади. Ақлий меҳнат билан шуғулланувчи барча хизматчиларнинг учдан бири, корхоналарнинг раҳбарларидан 60 процента ишчилар синфидан чиққан.

Улар орасида ўзларининг меҳнат вахталарини муносиб олиб боришаётган Мачончиковлар сулоласининг шонли шахтёрлари ҳам бор.

О. СТРОГАНОВ, (АПН).

СОВЕТ ҚИЗИЛ КРЕСТИНИНГ МЕҲМОНИ

СССР Қизил Крест ва Қизил ярим ой жамиятлари союзи ижроия комитетининг таклифига биноан Иордания Қизил ярим ой жамияти делегацияси Совет Иттифоқига келди. Бу делегацияга жамият президенти Аҳмад Абу Гур бошчилик қилади.

Совет Қизил Крест жамияти ижроия комитетининг раиси Совет Иттифоқи Қаҳрамони Н. В. Троян 14 августда делегацияни қабул қилди.

Меҳмонлар Москвадан ташқари Минск ва Тошкентда ҳам бўладилар.

(ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

10.55 — ТОШКЕНТ. 11.00 — **Ҳайвон ўргатувчилар** (бадиий фильм). 11.40 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Қўғирчоқ фильм. 18.40 — Ахборот. 18.55 — Шонли 50 йил. 19.15 — Ассалом, китоблар. 19.50 — Тошкент музида Москва балети. 20.20 — Ахборот. 20.35 — Илмий техника тараққиёти учун. 21.00 — Концерт. 21.40 — Пахтакорларнинг август тадбирлари. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Тўямўйиннинг беш куни. 22.55 — **Мангу ёшлик** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.50 — МОСКВА. 17.55 — Янгиликлар. 18.00 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.30 — Таганрог учрашувлари. 19.00 — Концерт. 19.20 — Ҳужжатли фильмлар. 20.00 — Спорт кундалиги. 20.30 — Телеспектакль. 22.00 — ТОШКЕНТ. Врач маслаҳати. 22.10 — Ҳужжатли фильм. 22.30 — **Эркин шамол** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. 20.20 — Фильм-концерт. 20.45 — **Вена қизлари** (бадиий фильм).

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт. 7.40 — Ёш ижрочилар концерти. 8.25 — Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси солистларининг концерти. 9.30 — **«Ер ва эл»** радиожурнали. 11.15 — «КПССнинг СССРни тузишдаги тажрибаси». 11.30 — Молдибоев ва Ряузов. **«Қирғизистон куйлайди»** кантатаси. 12.15 — «Музыкальная жизнь» журнали саҳифаларида. 13.30 — Совет композиторлари опереттаридан парчалар. 16.10 — **«Абу Али ибн Сино ва музика»**. 16.50 — «ПРАВДА» газетасининг обзори. 18.00 — Пропагандист ва сиёсий ахборотчилар минбари. «Идеология ишининг янги шакллари». Суҳбат (русча). 18.10 — **Б. Зейдман.** Симфониетта. 18.40 — Спорт эшиттириши (русча). 19.20 — Қозоқ куйлари. 20.00 — Ўзбекистон ишчиси радиожурнали ва саноат ходимлари учун концерт. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт. 21.40 — МОСКВА. Миллионлар ленинча университети. 22.15 — Кинофильмлардан куйлар. 22.40 — **Шеърият кечаси.** 23.10 — Куйлар тинглаб дам оламиз.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/VIII да **Ажал минороси**, 17/VIII да **Парвоз**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16/VIII да **Ёшликда берган кўнгил**, 17/VIII да **Тоғ гўзали**.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Гайдук Ангел саргузашти — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун). «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 6 ва 9.45 минутда).

Петербург билан хайрлашув — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да).

Сангам (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кеч соат 8 да).

Туман тарқалгач... — «ЎЗБЕКИСТОН», ҲАМЗА номли (кундуз соат 11, 1 ва 3 да).

Қароқчи-қариялар — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Фредди, биринчи ур! — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Сўнгги қалъа — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Кулгили қиз — «МОСКВА» (кундуз соат 12, 3, кеч 6 ва 8.40 минутда).

Вальпараисо — менинг жаннатим — ҲАМЗА номли (кундуз соат 5, кеч 7, ва 9 да).

Уч мушкетёр — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2 да).

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
19 АВГУСТ КЕЧ СОАТ 7 ЯРИМДА
СССР биринчилиги учун
«МЕТАЛЛИСТ» (Харьков) — «ПАХТАКОР» (Тошкент) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ АСАЛАРИЧИЛИК СОВХОЗИ
август—сентябрь ойларида карпат, украина ва итальян зотли она асалариларни ва 4 рамкали асалари пакетларини

ОЧИҚ САВДО ҚИЛАДИ.

Она асаларининг нархи — 3 сўм 50 тийин, пакетнинг нархи — 33 сўм 50 тийин.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Орджоникидзе район, Тузель қишлоқ совети.

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИНИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТЛАШ ВА ЛОЙИҲАЛАШ ИНСТИТУТИ
(«НИИстромпроект») лабораторияларидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: конструкторлик керамикаси ва пардозлаш керамикаси (керамика ва ўтга чидамли материаллар технологияси бўйича инженер); буюмлар ва физика-техникавий тадқиқотлар (қурувчи-инженер);

кичик илмий ходим: пардозлаш керамикаси (керамика ва ўтга чидамли материаллар технологияси бўйича инженер.

Конкурсда техника фанлари кандидатлари ва катта ишлаб чиқариш тажрибасига эга бўлган мутахассислар қатнашишлари мумкин.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пушкин кўчаси, 66-уй.

Навоий қурилиш бошқармасининг
8-ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА
(Тошкент шаҳри, Хоразм кўчаси, 16-уй)
сувоқчилар, дурадгорлар, электр пайвандчилар (4, 5 разрядли), **ғишт терувчилар, мозаикачилар** (3. 4 разрядли)

КЕРАК

Ишчилар турар-жой билан таъминланадилар ва прописка қилинадилар.

«Узсантехгазмонтаж» трестининг
ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА
(Педагогическая кўчаси, 75-уй)
Тошкент шаҳрида ва Тошкент областида (ишнинг бир жойдан иккинчи жойга кучиш характери учун 30 процент қўшимча ҳақ тўланади) **ишлаш учун инженерлар прораб ва мастерлар лавозимига техник-сантехниклар; слесарь-сантехниклар, электр пайвандчилар, шофёрлар, автослесарлар, газ пайвандчилар**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

ЛЕНИН ОРДЕНЛИ «НЕФТЕПРОВОДМОНТАЖ» ТРЕСТИНИНГ 2-ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН БОШҚАРМАСИГА
Урта Осиё районларидаги магистраль трубопроводлар қурилишида ишлаш учун турли диаметрдаги трубопроводларни пайвандлаш бўйича иш стажига эга бўлган 6 разрядли электр пайвандчи-котолокчилар; «ТО-12-24» ва «Т-15-30» маркали трубоукладчикларда ишлаш учун труба-ётқизиш кранлари 5-6 разрядли машинистлари; саноат ускуналарини ремонт қилиш бўйича 5-6 разрядли электриклар, шофёрлар ва участка бухгалтери

КЕРАК

Иш ҳақи — ишбай, ишнинг бир жойдан иккинчи жойга кўчиш характерига эга бўлганлиги учун командировка ҳақи ўрнига иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-115, «Чилонзор» массиви, Муқимий кўчаси, 98-уй.

ЛЕНИН ОРДЕНЛИ БУТУНИТТИФОҚ ПАХТАЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИГА
(СоюзНИХИ)
катта бухгалтер-ревизорлар

КЕРАК

Тошкент шаҳрида яшовчи ходимларга институт автобуси хизмат кўрсатади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Орджоникидзе район, «Оққовоқ» посёлкаси («Баҳор» ресторани олдидан 134-автобус қатнайди).

«ИРМОНТАЖСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ МЕХАНИЗАЦИЯ ИШЛАРИНИНГ ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН БОШҚАРМАСИГА
Э-652, Э-352, Э-302, Э-153 маркали экскаваторларда ишлаш учун 5-6 разрядли экскаватор машинистлари; 4-5-разрядли экскаватор машинистлари ёрдамчилари

КЕРАК

Якка кишилар ётоқхона билан таъминланади.

Оилаликларга йил давомида квартира берилади.

Мурожаат учун адрес: Янгиер-4, Керамика заводи посёлкаси.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85. Бухоро — 3—31—42. Қарши — 38—42. Нукус — 42—62. Самарқанд — 31—972. Термиз — 55—35. Урганч — 34—55. Фарғона — 4—29—44.

Б. — 191. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 04396.